

Valsts akciju sabiedrība
"Latvijas dzelzceļš"

Konsolidētais
2020. gada pārskats

SATURS

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU	3
VADĪBAS ZIŅOJUMS	5
NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS	12
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI	15
KONSOLIDĒTAIS PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS	15
KONSOLIDĒTAIS APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS.....	16
KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI.....	17
KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	19
KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS.....	20
KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI	22

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU

Koncerna mātes sabiedrības nosaukums	LATVIJAS DZELZCEĻŠ
Koncerna mātes sabiedrības juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Adrese	Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1547
Vienotais reģistrācijas numurs	40003032065
Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā	01.10.1991.
Reģistrācijas datums Komercreģistrā	10.09.2004.
Reģistrācijas vieta	Rīga
Komersanta reģistrācijas apliecības izdošanas datums	10.09.2004.
Akcionārs	Latvijas Republika (100%)
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Satiksmes ministrija Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1743
Pārraudzības institūcija	Sabiedrības padome
Padome	Jānis LANGE, padomes priekšsēdētājs Andris MALDUPS, padomes loceklis Andris LIEPIŅŠ, padomes loceklis Reinis CEPLIS, padomes loceklis Aigars LAIZĀNS, padomes loceklis līdz 01.02.2021.
Pārvaldes institūcija	Sabiedrības valde
Valde	Māris KLEINBERGS, valdes priekšsēdētājs Ēriks ŠMUKSTS, valdes loceklis Vita BALODE-ANDRŪSA, valdes loceklis no 01.06.2020. Andris LUBĀNS, valdes loceklis līdz 01.06.2020. Ainis STŪRMANIS, valdes loceklis līdz 13.03.2020.
Revidenti	SIA "PricewaterhouseCoopers" vienotais reģ. Nr. 40003142793 LZRA komercsabiedrības licence Nr.5 Kr.Valdemāra iela 21-21 Rīga, LV-1010 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Ilandra Lejiņa Sertifikāts Nr.168
Pārskata gads	2020.gada 1.janvāris – 2020.gada 31.decembris

Meitas sabiedrības

SIA "LDZ CARGO"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788421
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-1, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2020. – 31.12.2020.
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788351
Adrese	Turģeņeva iela 21, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2020. – 31.12.2020.
SIA "LDZ infrastruktūra"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788258
Adrese	Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2020. – 31.12.2020.
SIA "LDZ apsardze"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003620112
Adrese	Zasas iela 5-3, Rīga, LV-1057
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2020. – 31.12.2020.
AS "LatRailNet"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40103361063
Adrese	Turģeņeva iela 21, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2020. – 31.12.2020.
SIA "LDZ Loģistika"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003988480
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-2, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata periods	01.01.2020. – 31.12.2020.
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija"™"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40103419565
Adrese	Turģeņeva iela 14, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"
Pārskata periods	01.01.2020. – 31.12.2020.

VADĪBAS ZIŅOJUMS

PAR "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNA SAIMNIECISKO DARBĪBU 2020.GADĀ

1. "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNA RAKSTUROJUMS

"Latvijas dzelzceļš" koncerns (turpmāk tekstā – *Koncerns*) pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncernā ietilpst: *Koncerna* mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš" (turpmāk tekstā – *Latvijas dzelzceļš* vai *Sabiedrība*), SIA "LDZ CARGO", SIA "LDZ ritošā sastāva serviss", SIA "LDZ infrastruktūra", SIA "LDZ apsardze", SIA "LDZ Loģistika", AS "LatRailNet", kā arī SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija"".

Lai nodrošinātu *Koncerna* biznesa virzienu attīstību un konkurētspēju, ir izstrādāta vienota *Koncerna* stratēģija un mērķi, nodrošinot optimālu ražošanas un investīciju resursu sadalījumu starp biznesa virzieniem un *Koncerna* sabiedrībām, lēmumu pieņemšanas koordināciju un efektīvu to īstenošanas kontroli. *Latvijas dzelzceļš* pārstāv *Koncerna* intereses starptautiskā līmenī.

Latvijas dzelzceļš ir viens no lielākajiem uzņēmumiem Latvijā, kas ar savu saimniecisko darbību dod nozīmīgu ieguldījumu valsts tautsaimniecībā, nodrošinot dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pasažieru un kravu pārvadājumiem.

Latvijas dzelzceļa galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. *Latvijas dzelzceļa* kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja īpašumā pašlaik ir sliežu ceļu tīkls ar izvērsto garumu 3 158,1 km, ieskaitot ar tiem tehnoloģiski saistītos staciju ceļus un pievedceļus, kā arī citi infrastruktūras objekti.

Latvijas dzelzceļš sniedz Dzelzceļa likuma 12.¹panta pirmajā daļā minēto publiskās lietošanas dzelzceļa minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa un piekļuves publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkalpes vietām, pakalpojumu, kravas vagonu apstrādes, vagonu tehniskās apkopes un apskates pakalpojumus, elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus, nomas pakalpojumus, informācijas tehnoloģiju pakalpojumus, elektronisko sakaru pakalpojumus, principāla pakalpojumus, kā arī citus pakalpojumus.

SIA "LDZ CARGO" nodarbojas ar vietējiem un starptautiskajiem dzelzceļa kravu pārvadājumiem, nodrošina vilces pakalpojumus, sniedz kravas vagonu izmantošanas pakalpojumus, kā arī organizē starptautiskos pasažieru pārvadājumus.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" veic lokomotīvu un vagonu remontu, lokomotīvu ekipēšanu un modernizāciju, lokomotīvu nomu.

SIA "LDZ infrastruktūra" sniedz sliežu ceļu tehnikas remonta un nomas pakalpojumus, kā arī sliežu metināšanas pakalpojumus.

SIA "LDZ apsardze" sniedz fiziskās un tehniskās apsardzes pakalpojumus *Koncerna* sabiedrībām, citiem uzņēmumiem un privātpersonām, kā arī apsargā kravas ceļā.

SIA "LDZ Loģistika" sniedz kravu ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumus, kā arī nodarbojas ar jaunu kravas plūsmu piesaisti un veicina dzelzceļa kravu pārvadājumus starp Eiropas un Āzijas valstīm.

AS "LatRailNet" ir dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja. Šī sabiedrība apstiprina maksu minimālajam piekļuves pakalpojumu kompleksam, kā arī infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, sadala dzelzceļa infrastruktūras jaudu, kā arī pieņem lēmumus par konkrēta pārvadātāja vilcienu norīkošanu.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija"" dibināta ar mērķi attīstīt vagonbūvi Latvijā.

Lai pilnveidotu labas korporatīvās pārvaldības praksi un attīstītu izpratni par sociālo atbildību *Koncernā*, kā arī nostiprinātu ilgtspējīgu un vienlaikus inovatīvu domāšanu tradīcijām bagātajā dzelzceļa nozarē, kopš 2016.gada *Latvijas dzelzceļš* gatavo ilgtspējas pārskatu pēc starptautiski atzītajām Global Reporting Initiative (GRI) vadlīnijām (tagad – GRI standarta). Tāpat *Koncerna* sabiedrības, novērtējot to sniegumu ilgtspējas jomā, ik gadu piedalās Ilgtspējas indeksā. 2020.gada jūnijā Ilgtspējas indeksa

eksperti atkārtoti piešķir *Latvijas dzelzceļam* Platīna kategorijas vērtējumu. Arī SIA "LDZ CARGO" tika piešķirta Platīna kategorija, savukārt pārējām atkarīgajām sabiedrībām piešķirti šādi vērtējumi: SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" – Zelta kategorija, SIA "LDZ apsardze" – Sudraba kategorija un SIA "LDZ Loģistika" – Bronzas kategorija.

Ņemot vērā kravu pārvadājumu tendences, 2020.gadā turpinājās 2019.gada nogalē uzsāktā *Koncerna* sabiedrību procesu pārskatīšana, kuru ietekmē samazinājās arī darbinieku skaits.

2020.gadā vidējais *Koncerna* darbinieku skaits ir 8 539 darbinieki. Salīdzinot ar 2019.gadu, tas ir samazinājies par 1 616 darbiniekiem.

2. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI

Koncerna konsolidētie ieņēmumi 2020.gadā ir 253 866 tūkst. *euro* (EUR). Salīdzinot ar 2019.gadu, konsolidētie ieņēmumi ir samazinājušies par 83 779 tūkst. EUR jeb 24,8%, jo par 68 253 tūkst. EUR jeb 33,2% samazinājās ieņēmumi no kravu pārvadājumiem, kas veido būtiskāko daļu no *Koncerna* konsolidētā neto apgrozījuma.

Lielāko daļu no *Koncerna* ieņēmumiem nodrošina SIA "LDZ CARGO", kas ir nozīmīgs transporta un loģistikas nozares uzņēmums Latvijā.

2020.gadā pa dzelzceļu tika pārvadātas 24 113 tūkst. tonnas kravu, kas ir par 17 377 tūkst. tonnām jeb 41,9% mazāk nekā 2019.gadā, kad tika pārvadātas 41 490 tūkst. tonnas. Lielāko īpatsvaru – 67,6% veidoja importa pārvadājumi, to apjoms 2020.gadā sasniedza 16 305 tūkst. tonnu, kas ir par 50,5% mazāk nekā iepriekšējā gadā. Pēc SIA "LDZ CARGO" pārvadāto kravu izcelsmes lielākais sadarbības partneris ir Krievija, kas nodrošina 61,2% no visām kravām. Pārējo valstu īpatsvars pārvadāto kravu apjomā ir sekojošs: Baltkrievija – 27,0%, Lietuva – 9,0%, Ukraina – 1,5%, Kazahstāna – 0,4%, Igaunija – 0,2%, Uzbekistāna – 0,2% un citas valstis – 0,5%.

Būtiskāko pārvadājumu daļu (gandrīz pusi no visiem pārvadājumiem) veido naftas un naftas produktu pārvadājumi (26,6%) un akmeņogļu pārvadājumi (16,8%). Minerālmēslu pārvadājumu īpatsvars kopējā pārvadājumu apjomā ir 9,5%, koksnes un tās izstrādājumu īpatsvars ir 8,6%, lopbarības pārvadājumu īpatsvars ir 8,5%. Citu kravu veidu īpatsvars 2020.gadā ir 30% no kopējiem kravu pārvadājumiem.

Kravu pārvadājumos, izmantojot *Latvijas dzelzceļa* infrastruktūru, veikti 7 755 milj. tonnkilometri. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, to apjoms samazinājās par 46,5%. SIA "LDZ CARGO" veica 6 017 milj. tonnkilometru 2020.gadā.

Koncerna konsolidētie ieņēmumi par infrastruktūras izmantošanu, salīdzinot ar 2019.gadu, ir samazinājušies par 11 016 tūkst. EUR jeb 19,1%, ieņēmumi samazinājās gan no privātiem kravu pārvadātājiem, gan no pasažieru pārvadātāja, ko sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu.

Koncerna uzņēmums SIA "LDZ CARGO" ir vienīgais transporta un uzglabāšanas nozares sauszemes transporta sektora uzņēmums Latvijā, kas nodrošina dzelzceļa pasažieru pārvadājumus starptautiskajā satiksmē. SIA "LDZ CARGO" nodrošina pasažieru pārvadājumus starptautiskajā satiksmē maršrutos Rīga–Maskava, Rīga–Sanktpēterburga, kā arī nodrošina Baltkrievijas dzelzceļa vilciena kursēšanu maršrutā Rīga–Minska, Ukrainas dzelzceļa vilciena kursēšanu maršrutā Rīga–Viļņa–Minska–Kijeva. SIA "LDZ CARGO" starptautiskajā dzelzceļa pasažieru satiksmē 2020.gada laikā posmā no janvāra līdz martam pārvadāti 17 737 pasažieri, kas, salīdzinot ar 2019.gada 12 mēnešiem, ir par 89,6% mazāk. Starptautisko pasažieru pārvadājumu apjoma samazinājums saistīts ar pandēmiju Covid-19, jo tās izplatības ierobežošanai 2020.gada martā starptautiskie dzelzceļa pasažieru pārvadājumi tika pārtraukti.

Koncerna zaudējumi pēc nodokļiem ir 35 515 tūkst. EUR. *Koncerna* konsolidētais pašu kapitāla apjoms uz 2020.gada 31.decembri bija 393 919 tūkst. EUR, kas ir par 3 119 tūkst. EUR jeb 0,8% mazāk nekā 2019.gadā.

Koncerna sabiedrības ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka ir pieejami atbilstoši kredītresursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. 2020.gada 31.decembrī *Koncerna* apgrozāmie līdzekļi pārsniedz tā īstermiņa saistības par 35 140 tūkst. EUR, kā rezultātā kopējā likviditāte - apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām - ir 1,4. Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 19 341 tūkst. EUR, kas saistīti ar Eiropas Savienības (ES) projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, tāpēc ir zema riska iespēja, ka šo saistību segšanai būs nepieciešami finanšu līdzekļi. Kopējās likviditātes rādītājs, neieklaujot nākamo periodu

ieņēmumus, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, ir 1,7. 2020. gada 31. decembrī un 2021.gada sākumā nevienam ilgtermiņa aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Neskatoties uz kravu pārvadājumu apjomu samazināšanos, *Koncerns* turpināja nodrošināt infrastruktūras un pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un atbilstošu drošības līmeni, un kopējais *Koncernā* izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2020.gadā sasniedza 16 044 tūkst. EUR (bez *Koncerna* ietvaros veiktajiem kapitālieguldījumiem). Finanšu resursi ieguldīti pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, nemateriālajos ieguldījumos, kā arī jaunu objektu būvniecībā.

No tā kopējais *Latvijas dzelzceļa* kapitālieguldījumu apjoms 2020.gadā ir 11 256 tūkst. EUR. Dzelzceļa infrastruktūras kapitālajā remontā ieguldīti 9 680 tūkst. EUR, esošo IT sistēmu atjaunošanā 185 tūkst. EUR, pārskata periodā iegādātas tehnoloģiskās iekārtas sliežu ceļu remontam un uzturēšanai, kā arī iekārtas turpmākai informācijas sistēmu un sakaru līdzekļu attīstībai un citi nemateriālie aktīvi 653 tūkst. EUR apmērā. Infrastruktūras attīstībā ieguldīti 738 tūkst. EUR.

No tā kopējais SIA "LDZ CARGO" izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2020.gadā sasniedza 2 122 tūkst. EUR, kas ieguldīti pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē. 2020.gadā tika investēti līdzekļi dīzeļlokomotīvu kapitālajā remontā, modernizācijā un jaunu tehnoloģiju ieviešanā darba tehnoloģiskā procesa uzlabošanai.

No tā kopējais SIA „LDZ ritošā sastāva serviss” izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2020.gadā sasniedza 1 971 tūkst. EUR. No tiem nozīmīgākie projekti ir: lokomotīvu kapitālais remonts saskaņā ar dīzeļlokomotīves remonta noteikumiem - veikti 2TE116 lokomotīves kapitālie remontu VR apjomā (vidējais remonts) un GR apjomā (galvenais remonts), lai nodrošinātu pārvadātājus ar nepieciešamo vilces ritošo sastāvu kravu pārvadāšanai par 1 742 tūkst. EUR; ROBOKON 4155 gultņu rullīšu kontroles un šķirošanas pusautomātiskā ierīce (izpildīti darbi par kopējo apjomu 38 tūkst. EUR) un ROBOKON 4156 gultņu rullīšu kontroles un šķirošanas pusautomātiskā ierīce (pārskata periodā izpildīti darbi par kopējo apjomu 48 tūkst. EUR).

3. MĒRĶI UN TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

Strauji samazinoties kravu pārvadājumu apjomiem, turpinās darbs pie *Koncerna* darbības efektivitātes veicināšanas, pārskatot biznesa, organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, lai palielinātu *Koncerna* saimnieciskās darbības efektivitāti un samazinātu izmaksas, kā arī nodrošinātu *Koncerna* konkurētspējīgu un ilgtspējīgu darbību nākotnē.

Tā kā ievērojama izmaksu daļa ir saistīta ar darbinieku resursiem - darba samaksas izmaksām, pārskatot organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, 2021.gadā turpināsies 2019.gadā uzsāktā *Koncerna* darbinieku skaita optimizācija.

2020.gadā *Latvijas dzelzceļa* valde un plašāka vadības komanda ir aktīvi strādājusi gan pie *Koncerna* esošās finanšu situācijas risināšanas, izmaksu optimizācijas un kopējās *Koncerna* efektivitātes veicināšanas, gan arī īpašu uzmanību pievērša uz *Koncerna* nākotnes attīstību vēršot jautājumiem – jauna biznesa modeļa izstrādei un dzelzceļa pasažieru infrastruktūras tālākas attīstības plānošanai.

Saskaņā ar *Latvijas dzelzceļa* valdes 12.06.2020. lēmumu Nr.VL-38/237 *Sabiedrībā* ir apstiprināti dzelzceļa infrastruktūras, kravu pārvadājumu un ritošā sastāva uzturēšanas un papildpakalpojumu attīstības biznesa nākotnes virzieni, kas tika pieņemti zināšanai ar Padomes 17.06.2020. lēmumu Nr. PA 1.2/16-1.

Koncerna jaunais biznesa modelis ir balstīts uz tā rīcībā esošajiem aktīviem – kvalitatīvu infrastruktūru, kompetentu komandu un ilggadēju pieredzi, vienlaikus būtiski paplašinot *Koncerna* jau esošās darbības jomas, attīstot ekspedīcijas darbību, t.sk. jūras ekspedīciju, autotransporta ekspedīciju, noliktavu pakalpojumus, papildus pēcapstrādes pakalpojumu u.c.

Kravu pārvadājumu un loģistikas biznesa virziena nākotnes prioritātes – kravas uz un no Baltkrievijas, Ukrainas, specializētas kravas, cieša sadarbība ar ostu pārvaldēm un ostu termināļiem, vienots loģistikas piedāvājums.

Lai kāpinātu *Koncerna* sabiedrību darbības efektivitāti un produktivitāti, arī turpmāk akcents tiks likts uz cilvēkresursu un materiālrēķinu bāzes pārdomātu izmantošanu, samazinot izmaksas. Līdz ar to arī turpmāk tiks pārskatīti tehnoloģiskie procesi, veicamās funkcijas, kā arī izvērtētas *Koncerna* pārvaldības iespējas.

Pabeidzot darbu pie *Koncerna* jaunā biznesa modeļa un saskaņā ar Akcionāru 2020.gada 30.aprīļa sapulces protokola lēmumā Nr. A 1.1/2-1 uzdoto, *Latvijas dzelzceļš* ir nodrošinājis *Sabiedrības* vidēja termiņa darbības stratēģijas līdz 2025.gadam izstrādi, par kuru ir saņemti atzinumi no Satiksmes ministrijas un Pārresoru koordinācijas centra.

2021.gada 18.janvārī *Latvijas dzelzceļa* Valde ar lēmumu Nr.VL-3/10 akceptēja precizētos stratēģijas un rīcības plāna projektus, ņemot vērā Satiksmes ministrijas un Pārresoru koordinācijas centra ieteikumus. *Sabiedrības* vidēja termiņa darbības stratēģija tiks apstiprināta pēc *Sabiedrības* vispārējā stratēģiskā mērķa noteikšanas Ministru kabinetā.

Domājot par *Latvijas dzelzceļa* attīstību un konkurētspēju nākotnē, līdz ar regulārajiem kapitālieguldījumiem infrastruktūras kvalitātes un drošības līmeņa uzturēšanā finansiālo iespēju robežās turpināsies darbs pie uzsāktā Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta "Rīgas dzelzceļa mezglas posma Sarkandaugava-Mangaļi-Ziemeļblāzma modernizācija" īstenošanas, par kura būvniecību 2019.gadā tika noslēgts līgums.

Vienlaicīgi ir notikuši vairāki notikumi, kas saistīti ar jaunu projektu īstenošanu ar Kohēzijas fonda atbalstu.

Ministru kabineta 2020.gada 19.maija sēdē tika izskatīts Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējuma pārdalēm un risinājumiem Covid-19 seku mazināšanai, nolemjot, ka, ņemot vērā pārtrauktos dzelzceļa infrastruktūras projektus, tiks atbalstīts priekšlikums pārdalīt Kohēzijas fonda finansējumu alternatīviem projektiem transporta jomā. Attiecībā uz dzelzceļa nozares projektiem noteikts, ka, virzot izrietošos grozījumus Ministru kabineta noteikumos, Satiksmes ministrijai jārisina jautājums par valsts budžeta līdzfinansējumu 19,3 milj. EUR apmērā (15% no projektu kopējām attiecināmām izmaksām) plānotajiem alternatīvajiem projektiem dzelzceļa nozarē.

Šobrīd notiek darbs pie projektu "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija", "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai" un "Nožogojumu un gājēju pāreju ierīkošana dzelzceļa infrastruktūras objektos" dokumentācijas sagatavošanas.

Projektā "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija" izsludināts iepirkums par būvniecību četrās dzelzceļa līnijās: Rīga-Jelgava, Rīga-Tukums II līnijā, Rīga-Krustpils un Zemīti-Skulte līnijā, kurās kopumā tiks veikta 48 dzelzceļa pasažieru staciju dzelzceļa infrastruktūras modernizācija, t.sk. paaugstināto platformu būvniecība. 05.01.2021. atvērti septiņu pretendentu piedāvājumi 1.-5. iepirkuma daļās (būvniecība). Piedāvājumu vērtēšanu plānots pabeigt 2021.gada 1.ceturksnī, ņemot vērā laiku, lai saņemtu atbildes uz precizējošiem jautājumiem par pretendentu kvalifikāciju un piedāvājumu. Par iepirkuma 6.daļu (apziņošanas un videonovērošanas sistēmu ieviešanu) tika saņemta sūdzība un iepirkuma procedūra tika pārtraukta. Atkārtoti iepirkums "Vienotās apziņošanas un videonovērošanas sistēmu ieviešana" izsludināts februāra beigās.

Turpinās darbs arī pie Rīcības plāna trokšņa mazināšanai dzelzceļa līnijām ar satiksmes intensitāti, lielāku par 30 000 vilcieniem gadā, laika periodam no 2019.gada līdz 2023.gadam īstenošanas, kas izstrādāts atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" un Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" prasībām.

Latvijas dzelzceļš un visa valsts transporta un loģistikas nozare tieši konkurē ar tuvākajām kaimiņvalstīm – Lietuvu un Igauniju – par pārvadājumu piesaisti Latvijas tranzīta koridoram. Infrastruktūras pakalpojumu efektivitāte būs viens no izšķirošajiem faktoriem konkurences cīņā par kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu.

Kravu pārvadājumu apjomu samazināšanās, kā arī nepietiekošā finansējuma pasažieru infrastruktūras uzturēšanai rezultātā radušās finanšu līdzsvara saglabāšanas grūtības plānots risināt Daudzgaļu līgumā noteiktajā kārtībā.

2021.gadā *Koncerna* un *Sabiedrības* galvenās prioritātes un mērķi būs saistīti ar uzņēmumu darbības efektivitātes būtisku palielināšanu un finanšu līdzsvara atgūšanu un nostiprināšanu, kā arī ar jaunizstrādāto organizatorisko un tehnoloģisko procesu ieviešanu un nostabilizēšanu.

Lai veicinātu *Koncerna* jaunā biznesa modeļa īstenošanu, arī lielākajām meitas sabiedrībām – SIA "LDZ CARGO", SIA "LDZ Loģistika" un SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" ir izstrādāti biznesa plāni līdz 2025.gadam un rīcības plāni 2021.gadam.

Līdz ar *Koncerna* darbības virzienu pārskatīšanu un efektivitātes veicināšanu 2021.gadā būtiska uzmanība tiks pievērsta mērķa tirgu un kravu segmentu diversifikācijai, piesaistot kravu pārvadājumus jaunus tirgos, izstrādājot jaunus pakalpojumus u.c.

Līdz ar šiem mērķiem *Koncerns* aktīvi strādās arī pie pasažieru vajadzībām nepieciešamās ērtas un efektīvas infrastruktūras attīstības, kā arī nemainīgi rūpēsies par drošības veicināšanu pie un uz sliežu ceļiem.

Ņemot vērā 2021.gadā notiekošos intensīvos pārmaiņu procesus, *Koncerna* vadības komanda nodrošinās efektīvu finanšu un personāla vadību, kā arī īstenos visaptverošu un caurspīdīgu komunikāciju gan uzņēmuma iekšienē, gan ar klientiem, sadarbības partneriem, iesaistītajām pusēm un plašu sabiedrību.

SIA "LDZ CARGO" ir būtiski saglabāt un nostiprināt esošo pozīciju kravu pārvadājumos un pievērst īpašu uzmanību jaunu kravu piesaistei no jauniem tirgiem un palielināt starptautisko pasažieru pārvadājumu rentabilitāti, nodrošinot komercdarbības virzienu attīstību un konkurētspēju un nepārtraukti uzlabojot pakalpojumu kvalitāti, efektivitāti un darba ražīgumu, nodrošinot piedāvāto pakalpojumu pastāvīgu modernizāciju un progresu.

Dzelzceļa kravu pārvadājumi Latvijas Republikā lielākajā daļā ir vērsti no valsts austrumu robežām uz Latvijas trīs lielākajām ostām – Rīgu, Ventspili un Liepāju caur Latvijas austrumdaļas lielajiem dzelzceļa mezgliem Daugavpilī un Rēzeknē, veidojot Austrumu-Rietumu tranzīta koridoru, kas savienots ar dzelzceļa līniju starp valsts Ziemeļu – Dienvidu robežām, un savā starpā savienotas arī ar reģionālām līnijām.

Viens no SIA "LDZ CARGO" attīstības virzieniem ir klientu apkalpošanas kvalitātes un klientu apmierinātības līmeņa celšana. Lai nodrošinātu SIA "LDZ CARGO" konkurētspēju esošajos tirgus apstākļos, nepieciešams saglabāt esošos klientus un uzlabot klientu piesaistes procesu, nodrošinot, tai skaitā, labāku klientu vēlmi apzināšanos un mūsdienīgu informācijas apmaiņas kanālu izmantošanu.

Tādējādi, lai panāktu ātrāku un ērtāku informācijas apmaiņu starp pārvadātāju un klientu, SIA "LDZ CARGO" pastāvīgi meklē tam risinājumus.

SIA "LDZ CARGO" ir aktīvi iesaistīts izstrādātās Kravu kustības pārvaldības informācijas sistēmas funkcionalitātes paplašināšanā. Sistēmas funkcionalitāte paredz klientu apziņošanu, elektroniskās dzelzceļa pavadzīmes noformēšanu un izmantošanu, muitas dienestu iepriekšēju informēšanu elektroniskā veidā par ievadamām kravām, informācijas sagatavošanu un iesniegšanu par sūtījumiem elektroniskā veidā.

2021.gadā, nolūkā nodrošināt ritošā sastāva efektīvu izmantošanu un veikt darbu tehnoloģijas pilnveidošanu, SIA "LDZ CARGO" budžetā paredzēti naudas līdzekļi lokomotīvu aprīkošanai ar videonovērošanas sistēmu un digitālo lokomotīvu radiostaciju iegādei un uzstādīšanai, kā arī 2021.gadā plānots iegādāties kravas vagonus.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" 2021.gadā turpinās ieviest efektīvākas un drošākas tehnoloģijas dīzeļlokomotīvu ekspluatācijā. Plānots aprīkot 2TE116 sērijas dīzeļlokomotīves ar mašīnista modrības telemehānisko sistēmu (TSKBM), kas ļaus ekspluatēt dīzeļlokomotīves "vienā personā" bez mašīnista palīga. Papildus plānots šīs sērijas lokomotīvu dīzeļtelpas aprīkot ar iekšējo videonovērošanas sistēmu, lai nodrošinātu nepārtrauktu kontroli un iespēju sekot dīzeļtelpas, spēka iekārtas un aprīkojuma tehniskajam stāvoklim.

2020.gada sākumā "LDZ ritošā sastāva serviss" izstrādāja un realizēja tehnisko projektu 2TE116 sērijas dīzeļlokomotīvu dīzeļdzinēju aprīkošanai ar autonomo apsildes sistēmu WEBASTO. Plānots šādu projektu izstrādāt arī ČME3 sērijas dīzeļlokomotīvu dīzeļdzinēju aprīkošanai ar autonomo apsildes sistēmu WEBASTO.

2021.gada 1.pusgadā sadarbībā ar "CZ LOKO" AS tiks turpināti darbi pie 2M62UM sērijas dīzeļlokomotīvu galveno ģeneratoru atklāto defektu novēršanas. Tiek veikti nepieciešamie pasākumi, lai paātrinātu defektu novēršanas procesu, un Daugavpils lokomotīvu remonta centrā varētu izpildīt galveno ģeneratoru gultņu nomaiņu bez ģeneratoru transportēšanas uz Čehiju.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" Daugavpils vagonu remonta centrs turpina uzsāktu projektu, lai varētu veikt Rietumeiropas sliežu ceļa (1435 mm platuma) kravas vagonu riteņpāru remontu ar elementu nomaiņu. 2021.gadā tiks modernizēts riteņu apstrādes darbagalds. Modernizācijas izpildei riteņu apstrādes darbgalds ir nogādāts darbu izpildītājam OOO "Станкозавод ТБС", Krievijā. Pēc modernizācijas pabeigšanas riteņu apstrādes darbgaldu tiek plānots nodot ekspluatācijā 2021.gada pirmajā pusgadā.

Lai piedalītos izsludinātajos iepirkumos dīzeļlokomotīvu remontu veikšanai un apliecinātu SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" kvalifikācijas atbilstību Krievijas federācijas dīzeļlokomotīvu remonta izpildes normatīvo dokumentu prasībām, tiek veikti pasākumi, lai paplašinātu SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" piešķirtā nosacītā numura darbības sfēras aprakstu un informāciju starptautiskā dzelzceļa uzņēmumu reģistrā «С ЖА».

2021.gada pirmajā pusgadā SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” plāno iegūt jauna parauga drošības apliecību, kura atbilst visām Eiropas Savienības prasībām.

2021.gadā plānots īstenot 2TE10 sērijas dīzeļlokomotīves remotorizācijas projektu, kura ietvaros dīzeļlokomotīvei 2TE10 tiks uzstādīti D49 tipa dīzeļdzinēji, kuri iepriekš tika ekspluatēti uz TEP70 sērijas pasažieru dīzeļlokomotīvēm.

2021.gada plānots iznomāt desmit 2M62U un septiņas 2TE10 sērijas dīzeļlokomotīves Latvijas vai ārvalstu klientiem.

SIA “LDZ Loģistika” mērķi ir pārvadājumu apjoma kāpināšana, attīstot intermodālus un multimodālus loģistikas piedāvājumus, veidojot stratēģiskās partnerības, apgūstot esošos un jaunus tirgus, piesaistot Latvijas tranzīta nozarei jaunus klientus, attīstot loģistikas piedāvājumu mārketingu un pārdošanu. Papildus plānota iekšzemes dzelzceļa kravu pārvadājumu veicināšana, sekmējot publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un radot attīstības iespējas Latvijas tautsaimniecības atbalstam. Mērķu sasniegšanai nepieciešama arī loģistikas izcilības kompetenču uzkrāšana un pielietošana izglītības programmās un tehnoloģiju attīstībā.

SIA “LDZ Loģistika” biznesa plāns līdz 2025.gadam ir balstīts uz vīziju par uzņēmumu kā spēcīgu loģistikas nozares dalībnieku, kā galvenās prioritātes laika periodā līdz 2025.gadam izvirzot sadarbību ar ostām, termināļiem un autopārvadātājiem, kravu apjoma palielināšanu, 3PL pakalpojumu groza attīstību, kā arī virzību uz kravu pārvadājumu koridoru veidošanu gan starpvalstu pārvadājumu nodrošināšanai (Eiropa–Krievija, Kazahstāna un Vidusāzija), gan reģionālu vai iekšzemes kravu pārvadājumu nodrošināšanai (Baltija, Ukraina, Baltkrievija).

4. PĒTNIECĪBAS DARBI UN ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI

Apzinoties turpmāko gadu izaicinājumus kvalificēta darbaspēka piesaistes jomā, *Latvijas dzelzceļš* ne tikai attīsta Mācību centra piedāvātās tālākizglītības iespējas, bet sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti pēdējos gados ir ieviesis vairākas jaunas specializācijas dzelzceļa elektrosistēmu un dzelzceļa telekomunikāciju mācību programmās. Šo programmu apguve ļaus ne tikai attīstīt tehnoloģisko kapacitāti *Koncernā*, bet arī nodrošināt nākotnes dzelzceļa infrastruktūras apkalpošanai nepieciešamos speciālistus.

5. FILIĀLES UN PĀRSTĀVniecības ĀRVALSTĪS

Kopš 2012.gada darbojas *Latvijas dzelzceļa* pārstāvniecība Krievijas galvaspilsētā Maskavā.

Kopš 2017.gada darbojas *Latvijas dzelzceļa* pārstāvniecība Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā.

Koncernam nav ārvalstu filiāļu.

6. NOTIKUMI PĒC 2020.GADA PĀRSKATA SASTĀDĪŠANAS DATUMA UN DARBĪBAS TURPINĀŠANA

2020.gada un 2021.gada kravu pārvadājumu tendences, kā arī pašreizējie pasaules un reģiona ekonomiku potenciāli satricinošie notikumi, tostarp koronavīrusa Covid-19 pandēmija, liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomiem, būtiski neuzlabosies.

Tomēr, neskatoties uz sarežģīto situāciju, *Latvijas dzelzceļa* vadība secina, ka finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots ar uzsāktu jaunā *Koncerna* biznesa modeļa īstenošanu, krīzes plāna izpildi un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas rezultēsies izmaksu samazināšanā nākotnē, un nepieciešamā valsts līdzekļu finansējuma saņemšanu Daudzgaļu līguma “Par VAS “Latvijas dzelzceļš” pārvaldīšanā esošās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu un finansēšanu”, kurš ir noslēgts starp VAS “Latvijas dzelzceļš” un Satiksmes ministriju, ietvaros. Turklāt, 2021.gadā turpināsies darbs pie jaunā *Koncerna* biznesa modeļa un *Sabiedrības* vidēja termiņa darbības stratēģijas līdz 2025.gadam īstenošanas.

Sabiedrības galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai ir noslēgts Daudzgaļu līgums ar Satiksmes ministriju, kurā ir paredzēta kārtība finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

2020. gada laikā *Sabiedrība* ir saņēmusi avansa maksājumu finanšu līdzsvara nodrošināšanai. Pārskata gada laikā avansā saņemtais un papildus 2020. gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20.SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, ir atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē.

Kritēriji, lai *Sabiedrība* saņemtu finanšu līdzsvara maksājumu, ir Daudzgaļu līgumā paredzēto finanšu līdzsvara nosacījumu neizpilde. Ņemot vērā to, ka 2020. gadā *Sabiedrība* neizpildīja Daudzgaļu līgumā paredzētos finanšu līdzsvara nosacījumus, attiecīgi izpildījās kritēriji Daudzgaļu līgumā paredzēto finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanai, kā arī avansa saņemšana no Satiksmes ministrijas sniedza pamatotu pārliecību par otras puses nodomu un spēju pildīt Daudzgaļu līguma nosacījumus, finanšu līdzsvara maksājumi atzīti kā 2020. gada ieņēmumi. Daļa no nepieciešamā finanšu līdzsvara maksājuma 9 503 295 EUR apmērā, kas saņemama 2021. gada laikā, atzīta finanšu stāvokļa pārskatā kā "Uzkrātie ieņēmumi", pamatojoties uz Daudzgaļu līgumā noteiktajām saistībām un pienākumiem.

Lai arī finanšu līdzsvara maksājums atzīts *Latvijas dzelzceļa* ieņēmumos pilnā apmērā, pastāv nenoteiktība attiecībā uz *Sabiedrībai* nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšanas laiku. Šī nenoteiktība attiecas gan uz līdzekļiem, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2021.gada laikā saskaņā ar noslēgtā Daudzgaļu līguma prasībām, gan uz līdzekļiem *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai Daudzgaļu līguma ietvaros.

7. PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Koncerna Mātes sabiedrības valde (turpmāk tekstā – *Vadība*) ir atbildīga par *Koncerna* konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu.

Konsolidētie finanšu pārskati no 15. līdz 56.lapai ir sagatavoti, pamatojoties uz grāmatvedības ierakstiem un attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par *Koncerna* finansiālo stāvokli 2020.gada 31.decembrī, tā 2020.gada darbības rezultātiem un naudas plūsmām.

Iepriekš minētie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā *Vadības* pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Koncerna Vadība ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, *Koncerna* aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu *Koncernā* izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. *Vadība* ir atbildīga par Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes loceklis

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Neatkarīga revidenta ziņojums

Valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" akcionāram

Mūsu atzinums

Mūsuprāt, pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā ietvertais konsolidētais finanšu pārskats, kas atspoguļots no 15. līdz 56. lappusei, sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par VAS "Latvijas dzelzceļš" ("Sabiedrība") un tās meitas sabiedrību (kopā "Koncerns") konsolidēto finanšu stāvokli 2020. gada 31. decembrī un Koncerna darbības konsolidētajiem finanšu rezultātiem un konsolidēto naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ko mēs esam revidējuši

Koncerna konsolidētais finanšu pārskats ietver:

- konsolidēto peļņas vai zaudējumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī,
- konsolidēto apvienoto ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī,
- konsolidēto pārskatu par finanšu stāvokli 2020. gada 31. decembrī,
- konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī,
- konsolidēto naudas plūsmu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī, kā arī
- konsolidētā finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus un citu paskaidrojošu informāciju.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā Revidenta atbildība par konsolidētā finanšu pārskata revīziju.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Koncerna saskaņā ar Starptautisko Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksu (ieskaitot starptautiskos neatkarības standartus), kuru izdevusi Starptautiskā grāmatvežu ētikas standartu padome (SGESP kodekss), un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto konsolidētā finanšu pārskata revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus ētikas pienākumus saskaņā ar SGESP kodeksu un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu

Vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver Vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā no 5. līdz 11. lappusei, bet tā neietver konsolidēto finanšu pārskatu un mūsu revidenta ziņojumu par to.

Mūsu atzinums par konsolidēto finanšu pārskatu neattiecas uz konsolidētā gada pārskatā ietverto citu informāciju.

Saistībā ar konsolidētā finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no konsolidētā finanšu pārskata informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

PricewaterhouseCoopers SIA
Kr. Valdemāra iela 21-24, Rīga, LV-1010, Latvija, LV40003142793
T: +371 6709 4400, F: +371 6783 0055, www.pwc.lv

Attiecībā uz Vadības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Vadības ziņojumā sniegtā informācija par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots konsolidētais finanšu pārskats, atbilst konsolidētajam finanšu pārskatam, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Koncernu un tā darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības citā informācijā. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Vadības un personu, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par šī konsolidētā finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu konsolidētā finanšu pārskata, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot konsolidēto finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Koncerna spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Koncernu vai pārtraukt tā darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Koncerna likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, ir atbildīgas par Koncerna finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka konsolidētais finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka, revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo konsolidēto finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka konsolidētajā finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.
- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Koncerna iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumus par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna spēju

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz konsolidētajā finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns savu darbību var pārtraukt.

- Izvērtējam vispārēju konsolidētā finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai konsolidētais finanšu pārskats patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.
- Iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncernā iekļauto sabiedrību finanšu informāciju vai uzņēmējdarbību Koncerna ietvaros ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārbaudzību un veikšanu. Mēs joprojām esam pilnībā atbildīgi par mūsu revīzijas atzinumu.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Ilandra Lejiņa
Atbildīgā zvērinātā revidente
Sertifikāts Nr.168

Valdes locekle

Rīga, Latvija
2021. gada 15. martā

Neatkarīga revidenta ziņojums parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI

KONSOLIDĒTAIS PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS PAR 2020.GADU

(EUR'000)

	PIELIKUMS	2020	2019
Ieņēmumi	4	253 866	337 645
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	5	(285 933)	(339 494)
Bruto zaudējumi		(32 067)	(1 849)
Administrācijas izmaksas	6	(19 239)	(25 480)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	7	31 774	26 062
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	8	(14 366)	(5 142)
Ieņēmumi no ilgtermiņa ieguldījumiem		1	330
Finanšu ieņēmumi	9	-	2
Finanšu izmaksas	9	(2 227)	(2 237)
Zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		(36 124)	(8 314)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	10	609	(1 014)
Pārskata gada zaudējumi		(35 515)	(9 328)

Pielikumi no 22. līdz 56.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes loceklis

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu daļas vadītāja

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS PAR 2020.GADU

	PIELIKUMS	2020	2019
(EUR'000)			
Pārskata gada zaudējumi		(35 515)	(9 328)
Posteņi, kuri netiks pārklasificēti peļņas vai zaudējumu pārskatā:		(9 576)	(494)
<i>Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana</i>	20	(9 576)	(494)
Pārskata gada pārējie ienākumi vai zaudējumi		(9 576)	(494)
Pārskata gada apvienotie ienākumi vai zaudējumi		(45 091)	(9 822)
Pārskata gada zaudējumi un apvienotie ienākumi, kas attiecināmi uz <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības akcionāriem		(45 091)	(9 822)

Pielikumi no 22. līdz 56.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētājs M.Kleinbergs

Valdes loceklis V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu daļas vadītāja T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

2020. GADA 31. DECEMBRĪ

(EUR'000)

AKTĪVI	PIELIKUMS	31.12.2020.	31.12.2019.
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Pamatlīdzekļi	12	756 894	824 486
Nemateriālie ieguldījumi	11	2 054	1 622
Tiesības lietot aktīvus	13	10 339	10 249
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		5 693	52
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		84	84
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		775 064	836 493
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	14	16 499	25 693
Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi	15	1 141	-
Pircēju, pasūtītāju parādi un citi debitori	16	13 725	16 304
Uzkrātie ieņēmumi	17	9 503	-
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	10	44	51
Nauda un naudas ekvivalenti	18	87 260	67 471
Apgrozāmie līdzekļi kopā		128 172	109 519
Aktīvi kopā		903 236	946 012

(turpinājums nākamajā lapā)

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

2020. GADA 31. DECEMBRĪ (TURPINĀJUMS)

(EUR'000)

PASĪVI	PIELIKUMS	31.12.2020.	KORIGĒTS 31.12.2019.
Pašu kapitāls un saistības			
Pašu kapitāls			
Uz <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības akcionāriem attiecināmais:			
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	19	289 142	256 720
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	20	36 086	45 662
Rezerves un nesadalītā peļņa	20	68 691	94 656
Pašu kapitāls kopā		393 919	397 038
Saistības			
Ilgtermiņa saistības			
Atliktā nodokļa saistības	10	466	1 759
Uzkrājumi	21	5 821	127
Aizņēmumi no kredītiestādēm	22	120 615	94 290
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	19 423	-
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		828	486
Nomas saistības		7 803	8 636
Nākamo periodu ieņēmumi	24	261 329	274 390
Ilgtermiņa saistības kopā		416 285	379 688
Īstermiņa saistības			
Aizņēmumi no kredītiestādēm	22	38 213	94 897
Uzkrājumi	21	264	2 159
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori		26 457	36 537
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	4 630	10 174
Nomas saistības		2 601	2 168
Nākamo periodu ieņēmumi	24	20 867	23 351
Īstermiņa saistības kopā		93 032	169 286
Saistības kopā		509 317	548 974
Pašu kapitāls un saistības kopā		903 236	946 012

Pielikumi no 22. līdz 56.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētājs M.Kleinbergs

Valdes loceklis V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu daļas vadītāja

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

(EUR'000)

UZ KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBAS AKCIONĀRIEM ATTIECINĀMAIS

	PAMAT-KAPITĀLS	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE	REZERVES UN IEPRIEKŠĒJO GADU NESADALĪTĀ PEĻŅA	NESADALĪTĀ PEĻŅA VAI NESEGtie ZAUDĒJUMI	PAŠU KAPITĀLS KOPĀ
Par 2019.gadu					
Uz 01.01.2019.	256 720	46 156	89 082	14 408	406 366
2018.gada peļņa pārvietota uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	14 408	(14 408)	-
<i>Darījumi ar Koncerna akcionāriem</i>	-	-	14 408	(14 408)	-
Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(494)	494	-	-
Pārskata gada zaudējumi	-	-	-	(9 328)	(9 328)
<i>Pārskata gada apvienotie zaudējumi</i>	-	(494)	494	(9 328)	(9 328)
Uz 31.12.2019.	256 720	45 662	103 984	(9 328)	397 038
Par 2020.gadu					
Uz 01.01.2020.	256 720	45 662	103 984	(9 328)	397 038
2019.gada zaudējumi pārvietoti uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	(9 328)	9 328	-
Maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu no 2019.gada peļņas	-	-	(26)	-	(26)
Pamatkapitāla palielināšana	32 422	-	-	-	32 422
<i>Darījumi ar Koncerna akcionāriem</i>	32 422	-	(9 328)	9 328	32 396
Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(9 576)	9 576	-	-
Pārskata gada zaudējumi	-	-	-	(35 515)	(35 515)
<i>Pārskata gada apvienotie zaudējumi</i>	-	(9 576)	9 576	(35 515)	(35 515)
Uz 31.12.2020.	289 142	36 086	104 206	(35 515)	393 919

Pielikumi no 22. līdz 56.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētājs M.Kleinbergs

Valdes loceklis V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu daļas vadītāja

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS PAR 2020.GADU

(sagatavots, izmantojot netiešo metodi)

(EUR'000)

	PIELIKUMS	2020	2019
Pamatdarbības naudas plūsma			
Zaudējumi pirms nodokļiem		(36 124)	(8 314)
Korekcijas:			
Pamatlīdzekļu nolietojums un citas vērtības samazinājuma korekcijas		65 174	46 104
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un citas vērtības samazinājuma korekcijas	11	613	577
Uzkrājumu veidošana	21	3 799	(2 397)
Zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	8	87	13
Ieņēmumi no līdzdalības asociēto sabiedrību un citu sabiedrību pamatkapitālā		(1)	(330)
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	9	-	(2)
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	9	2 227	2 237
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		35 775	37 888
Korekcijas:			
Debitoru parādu atlikumu (pieaugums)/samazinājums		(7 121)	3 419
Krājumu atlikumu samazinājums/(pieaugums)		8 028	(7 151)
Piegādātājiem, darbuizpildītājiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums/(samazinājums)		3 219	(15 749)
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		39 901	18 407
Izdevumi procentu maksājumiem		(2 234)	(2 258)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	10	(726)	(33)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		36 941	16 116
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde		(22 731)	(29 868)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas		1 434	179
Saņemtās subsīdijas vai dotācijas		4 715	4 676
Saņemtie procenti		-	2
Saņemtās dividendes		1	622
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(16 581)	(24 389)

(turpinājums nākamajā lapā)

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS PAR 2020. GADU (TURPINĀJUMS)

(EUR'000)

	PIELIKUMS	2020	2019
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Pamatkapitāla palielināšana		32 422	-
Saņemtie aizņēmumi		10 001	23 778
Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai		(40 360)	(36 121)
Izdevumi nomāto pamatlīdzekļu izpirkumam		(2 608)	(1 834)
Izmaksātās dividendes		(26)	-
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(571)	(14 177)
Valūtas kursu svārstību rezultāts		-	17
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums/(samazinājums) pārskata gadā		19 789	(22 433)
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā		67 471	89 904
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	18	87 260	67 471

Pielikumi no 22. līdz 56.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētājs M.Kleinbergs

Valdes loceklis V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu daļas vadītāja T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Koncerns pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncerna mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība “Latvijas dzelzceļš” ir *Koncerna* valdošā sabiedrība un publiskās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja funkciju veicējs.

Koncerna mātes sabiedrība ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā kā valsts akciju sabiedrība un tā 100% pieder Latvijas Republikai. *Koncerna* mātes sabiedrības juridiskā adrese ir Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1547, Latvija.

Visas *Koncernā* ietilpstošās sabiedrības ir reģistrētas Latvijā un *Koncerna* mātes sabiedrībai tajās ir tieša vai netieša izšķiroša ietekme. *Koncernā* ietilpst:

NOSAUKUMS	DARBĪBAS VEIDS
SIA “LDZ CARGO”	kravu pārvadājumi
SIA “LDZ ritošā sastāva serviss”	ritošā sastāva uzturēšana un remonts
SIA “LDZ infrastruktūra”	dzelzceļa mašīnu un tehnikas remonts, sliežu metināšanas darbi
SIA “LDZ apsardze”	apsardzes pakalpojumi
SIA “LDZ Loģistika”	transporta ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumi
AS “LatRailNet”	infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšana
SIA “Rīgas Vagonbūves uzņēmums “Baltija””	dibināta ar mērķi attīstīt vagonbūvi Latvijā

Finanšu pārskatus publicēšanai 2021.gada 15.martā ir apstiprinājusi *Koncerna* mātes sabiedrības Valde. Konsolidētos finanšu pārskatus apstiprina akcionāru sapulce, kuru sasauca valsts akciju sabiedrības “Latvijas dzelzceļš” Valde pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas.

2. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz zemāk minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir attiecīgi pielietoti visiem salīdzināmajiem rādītājiem, ja vien nav norādīts citādi.

2.1. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi, papildus pielietojot pārvērtēšanas metodi kravas vagoniem kravu pārvadājumiem (iekļauti pamatlīdzekļos), piemērojot darbības turpināšanās principu.

Konsolidētie finanšu pārskati aptver laika periodu no 2020.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim.

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, *Vadība* pamatojas uz zināmām aplēsēm un pieņēmumiem, kas ietekmē atsevišķos pārskatos atspoguļotos posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Jebkāda aplēšu izmaiņu ietekme tiek atspoguļota finanšu pārskatos to noteikšanas brīdī. Lai gan šīs aplēses ir sagatavotas, balstoties uz visaptverošu *Vadības* rīcībā esošo informāciju par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tām. Būtiski pieņēmumi un spriedumi aprakstīti 3.pielikumā.

Pārskata gadā nav stājušies spēkā Starptautiskie finanšu pārskatu standarti, to grozījumi un to interpretāciju grozījumi, kuru ieviešanai bija būtiska ietekme uz *Koncerna* sabiedrību darbību. Pārskata gadā ar 2020. gada 1. janvāri ir stājušies spēkā un ir apstiprināti lietošanai ES sekojoši standartu grozījumi:

- Grozījumi Finanšu pārskatu sniegšanas konceptuālajā ietvarā;

- Grozījumi 3.SFPS attiecībā uz biznesa definīciju;
- Grozījumi 1.SGS un 8.SGS attiecībā uz būtiskuma definīciju;
- Grozījumi 9.SFPS, 39.SGS un 7.SFPS attiecībā uz procentu likmes reformu;
- Grozījumi 16.SFPS attiecībā uz Covid-19 atlaižu atspoguļošanu nomnieka uzskaitē.

Koncerna Vadība ir veikusi citu standartu un interpretāciju, kas stāties spēkā, sākot ar 2021.gada 1.janvāri, ietekmes novērtējumu un nesagaida to būtisku ietekmi uz *Sabiedrības* finanšu pārskatiem.

2.2. ĀRVALSTU VALŪTAS PĀRVĒRTĒŠANA

Uzskaites un pārskatu valūta

Koncerna finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā *Koncerns* darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir uzrādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā *euro* (EUR), kas ir *Koncerna* pārskatu valūta. Visu *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību uzskaites un pārskatu valūta ir EUR.

Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti EUR pēc darījuma dienas sākumā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā EUR atsauces kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā pārskata gada pēdējā dienā finanšu pārskatā tiek norādīti, tos pārrēķinot EUR saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu pēc Eiropas Centrālās bankas publicētā valūtas kursa, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās dienas beigās. Valūtu kursa starpības, kas rodas no norēķiniem valūtās, tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

ĀRVALSTU VALŪTAS KURSI	EUR 31.12.2020.	EUR 31.12.2019.
USD	1.22710	1.12340
CHF	1.08020	1.08540
RUB	91.46710	69.95630

2.3. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

Nemateriālie ieguldījumi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm. Sākotnēji tos atzīst iegādes izmaksās. Nemateriālajiem ieguldījumiem ir noteikts un ierobežots lietošanas laiks. Turpmāk nemateriālie ieguldījumi tiek uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Turpmākās izmaksas tiek kapitalizētas, palielinot esošā nemateriālā ieguldījuma vērtību, vai atzītas kā atsevišķs nemateriāls ieguldījums tikai tad, ja no tiem *Koncernam* ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi un šīs izmaksas ir iespējams ticami noteikt. Pārējās izmaksas tiek norakstītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā to rašanās brīdī.

Nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu to iegādes vērtību lietderīgās izmantošanas perioda laikā un to iekļauj attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatā nemateriālie ieguldījumi tiek nolietoti 5 gadu laikā.

2.4. PAMATLĪDZEKĻI

Pamatlīdzekļi tiek atzīti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi vai pārvērtēšanas metodi, kā aprakstīts zemāk, atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkuru uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir nepieciešams.

Kravas vagoni, kurus izmanto pārvadājumiem, tiek uzskaitīti pēc pārvērtēšanas metodes un regulāri pārvērtēti, ar mērķi nodrošināt, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības pārskata gada beigās. Pārvērtēšanas rezultātā radušos uzskaites vērtības palielinājumu atzīst pārējo ienākumu sastāvā un kā pārvērtēšanas rezervi pašu kapitāla sastāvā. Vērtības samazinājumi, kas attiecas uz pamatlīdzekļiem, kam iepriekš tika atzīts vērtības palielinājums, tiek atzīti pārējo ienākumu sastāvā un samazina pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā. Citos gadījumos pārvērtēšanas rezultātā radušos vērtības samazinājumu atzīst Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatlīdzekļu

pārdošanas vai norakstīšanas gadījumā pārvērtēšanas rezerve, kas tikusi iekļauta pašu kapitālā, tiek pārklasificēta uz nesadalīto peļņu.

Pārvērtēšanas datumā uzkrātais nolietojums tiek izslēgts pret aktīva sākotnējo vērtību, neto summa tiek iekļauta pārvērtētajā vērtībā tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pārējās pamatlīdzekļu kategorijas tiek uzskaitītas saskaņā ar iegādes izmaksu metodi, kur pamatlīdzekļus uzskaita to iegādes izmaksās, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir bijis. Iegādes izmaksās iekļauj uz pamatlīdzekļa iegādi tieši attiecināmās izmaksas. *Koncerna* pašu izveidoto pamatlīdzekļu vērtība sastāv no materiālu cenas un tiešajām darba izmaksām, kā arī jebkurām citām izmaksām, kas tieši saistāmas ar pamatlīdzekļa nodrošināšanu darba stāvoklī tam paredzētajam mērķim, un pamatlīdzekļu nojaukšanas un aizvešanas izmaksām un vietās, kur pamatlīdzeklim jāatrodas, atjaunošanu. Tādu datorprogrammu iegādes izmaksas, kas ir cieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti un nevar tikt no tās atdalītas, tiek kapitalizētas kā šo iekārtu sastāvdaļa.

Koncerns kapitalizē pamatlīdzekļus, kuru vērtība pārsniedz 300 EUR un lietderīgās kalpošanas laiks pārsniedz vienu gadu. Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek kapitalizēti un atspoguļoti kā pamatlīdzekļi.

Ja atsevišķu pamatlīdzekļu sastāvdaļu lietderīgās kalpošanas laiki atšķiras, tie tiek uzskaitīti kā atsevišķas pamatlīdzekļu sastāvdaļas. Pamatlīdzekļu aplēstās atlikušās vērtības un lietderīgās kalpošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata gada datumā.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdīs *Koncernā* un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu kārtējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skat. 3.pielikumu).

Nolietojums

Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nolietojums tiek iekļauts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek nolietoti īsākajā no nomas perioda vai līdzīga pamatlīdzekļa lietderīgās kalpošanas laika pēc likmēm, kas pielietotas kategorijai, kurā ietilpst ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Zemei nolietojums netiek aprēķināts.

Koncerna pamatlīdzekļiem pārskata perioda nolietojuma summa aprēķināta no katra pamatlīdzekļa atlikušās vērtības, piemērojot attiecīgajam pamatlīdzeklim noteikto kalpošanas laiku.

PAMATLĪDZEKĻI	KALPOŠANAS LAIKS
Ēkas un būves	10-130 gadi
Ilggadīgie stādījumi	40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – vagoni tehnoloģiskām vajadzībām un kravu pārvadājumiem	22-40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – lokomotīves, dīzeļvilcieni un tehnoloģiskās iekārtas	5-40 gadi
Sliežu ceļu mašīnas	30 gadi
Skaitļošanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	3-10 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi	5-28 gadi

Nepabeigtā celtniecība

Aktīvi, kuri iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigtās celtniecības objektu izmaksas". Nepabeigtās celtniecības objektu sākotnējā vērtība tiek palielināta perioda laikā par aizņēmumu izmaksām un citām tiešajām izmaksām, kas saistītas ar attiecīgo objektu līdz tā nodošanai ekspluatācijā. Attiecīgā pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība

netiek palielināta par aizņēmumu izmaksām periodos, kad netiek veikti aktīvi nepabeigtās celtniecības objekta attīstības darbi.

Brīdī, kad nepabeigtās celtniecības objekti ir gatavi savam paredzētajam pielietojumam, tie tiek pārklasificēti atbilstošā pamatlīdzekļu kategorijā un tiek uzsākta nolietojuma aprēķināšana. Nepabeigtās celtniecības objekti tiek regulāri novērtēti ar mērķi noteikt, vai tiem nav vērtības samazināšanās pazīmes.

2.5. MANTISKO UN NEMATERIĀLO AKTĪVU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

Visiem *Koncerna* mantiskajiem un nemateriālajiem aktīviem ir noteikts lietderīgās izmantošanas periods (izņemot zemi un muzeja krājumus). Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam, vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu vērtības samazinājumu, aktīvi tiek sagrupēti, balstoties uz zemāko līmeni, kuram var identificēt naudas plūsmu (naudu ienesošās vienības). Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Zaudējumi no aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva bilances vērtība nepārsniedz to bilances vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

2.6. FINANŠU INSTRUMENTI

Finanšu instrumentu klasifikācija

Koncerna finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā un finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no *Koncerna* finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē PVPZA (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegūtie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr *Vadībai* ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvus atzīst brīdī, kad *Koncerns* ir kļuvis par līgumslēdzēju pusi un izpildījis darījuma nosacījumus, t.i., tirdzniecības datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad *Koncerna* līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja *Koncerns* nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī, nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību, finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad *Koncerns* nolemj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

Novērtēšana

Sākotnējā atzīšanas brīdī finanšu instrumentus vērtē to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem un finanšu saistībām amortizētajā iegādes vērtībā, sākotnējās atzīšanas brīdī patieso vērtību koriģē par darījuma izmaksām, kas ir tieši attiecināmas uz šo finanšu instrumentu.

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā

Šajā kategorijā ietilpst *Koncerna* īpašumā esošie pašu kapitāla instrumenti, kas veido Pārējos vērtspapīrus un ieguldījumus. Šie ieguldījumi tiek uzrādīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā, ja vien *Vadība* neplāno tos pārdot 12 mēnešu laikā no pārskata gada dienas. Šo finanšu aktīvu patieso vērtību nosaka, balstoties uz *Koncerna Vadības* izdarītajām aplēsēm, kuru pamatā ir šo ieguldījumu finanšu informācija. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek atspoguļotas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Dividendes no ieguldījumiem tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā brīdī, kad *Koncernam* rodas likumīgas tiesības uz tām.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ir parāda instrumenti ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri netiek turēti tirdzniecībai un kuru nākotnes naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ietver Pircēju, pasūtītāju parādus un citus debitorus, kā arī Naudu un naudas ekvivalentus. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificēti kā īstermiņa aktīvi, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tie tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu, kas mazāks par 90 dienām, un īstermiņa augsti likvīdiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Vērtības samazinājums finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā

Vērtības samazinājums tiek atzīts atbilstoši sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, expected credit loss) modelim. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītkvalitātē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. Sabiedrība finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī atzīst tūlītējos zaudējumus, kas ir vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi ir bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem atzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēra, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ. Modelis iekļauj operacionālus atvieglojumus pircēju un pasūtītāju parādiem.

Koncerns ir piemērojis 9.SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādu vērtēšanu – pircēju un pasūtītāju parādus grupē pēc to kredītkvalitātes un kavējuma dienām, piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, koriģējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistīto pušu parādi, kā arī saistītajām pusēm izsniegtie aizdevumi, tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes. Aizdevumi, kas izsniegti meitas sabiedrībām, tiek uzskatīti par aktīviem ar tādu kredītrisku, kas nav būtiski palielināties kopš sākotnējās atzīšanas brīža, līdz ar to SKZ aprēķinā iekļauj nākamo 12 mēnešu laikā sagaidāmos kredītzaudējumus.

Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistību amortizētajā iegādes vērtībā sastāvā tiek uzrādīti posteņos Aizņēmumi no kredītiestādēm, Citi aizņēmumi un Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Aizņēmumi

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Starpība starp saņemto naudas līdzekļu apjomu, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas un aizņēmuma dzēšanas vērtību, tiek pakāpeniski ietverta peļņas vai zaudējumu pārskatā, izmantojot aizņēmuma efektīvo procentu likmi. Šī starpība tiek atzīta finanšu izmaksu sastāvā.

Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad *Koncernam* ir neatsaucamas tiesības atlikt saistību nokārtošanu uz vismaz 12 mēnešiem pēc bilances datuma.

Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un uzrādīti bilanci neto vērtībās, ja pastāv juridiskas tiesības šādu ieskaitu veikt, kā arī plānots veikt norēķinu pēc neto vērtībām vai arī nodot aktīvu un norēķināties par saistību vienlaicīgi.

2.7. KRĀJUMI

Krājumi tiek uzskaitīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtību veido normālas *Koncerna* darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Iegādes vērtība tiek noteikta, izmantojot vidējo svērto krājumu novērtēšanas metodi kurināmajam un degvielai un FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodi pārējām krājumu sastāvdaļām.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtības samazinājumam tiek izveidoti uzkrājumi vērtības samazinājumam. Krājumiem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu, tiek veidoti uzkrājumi 100% apjomā. Uzkrājumu summa tiek iekļauta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

2.8. PĀRDOŠANAI TURĒTIE ILGTERMIŅA AKTĪVI (VAI ATSAVINĀŠANAS GRUPAS)

Ilgtermiņa aktīvi (vai atsavināšanas grupas) tiek klasificēti kā pārdošanai turētie, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tādā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela un attiecīgais aktīvs (vai atsavināšanas grupa) ir pieejama tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi (vai atsavināšanas grupas) to pārklasifikācijas brīdī tiek novērtēti zemākajā no to uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

Vērtības samazinājums tiek atzīts gadījumā, ja pie sākotnējās atzīšanas vai turpmākās uzskaites aktīva (vai atsavināšanas grupas) vērtība tiek samazināta no sākotnējās uzskaites vērtības uz patieso vērtību, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Vērtības samazinājumu iespējams apvērst un atzīt ieņēmumos tā apvērši, ja palielinās aktīva (vai atsavināšanas grupas) patiesā vērtība, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Tomēr šādu apvērši var atzīt tikai tik lielā mērā, cik tā kompensē iepriekš atzīto vērtības samazinājumu šim aktīvam (vai atsavināšanas grupai).

Pārdošanai turēto ilgtermiņa aktīvu (vai atsavināšanas grupu) pārdošanas brīdī tiek atzīta neto peļņa vai zaudējumi no to atzīšanas pārtraukšanas un pārdošanas.

Pārdošanai turētos ilgtermiņa aktīvus (vai atsavināšanas grupas) nenolieto un neamortizē tik ilgi, kamēr tie tiek klasificēti kā pārdošanai turētie.

Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi un aktīvi, kas ir atsavināšanas grupas sastāvdaļa, bilancē tiek uzrādīti atsevišķi no citiem aktīviem. Saistības, kas ietilpst atsavināšanas grupā, bilancē tiek uzrādītas atsevišķi no citām saistībām.

2.9. AKCIJU KAPITĀLS UN MAKSĀJUMI PAR VALSTS KAPITĀLA DAĻU IZMANTOŠANU (DIVIDENDES)

Koncerna mātes sabiedrības akciju kapitālu veido parastās vārda akcijas. Visas *Koncerna* mātes sabiedrības akcijas ir dematerializētas akcijas. Akcijas nominālvērtība ir viens EUR.

Koncerna mātes sabiedrības akcionāram izmaksājamās dividendes jeb maksājumi par valsts kapitāla daļu izmantošanu tiek atspoguļotas kā saistības *Koncerna* finanšu pārskatos periodā, kurā *Koncerna* mātes sabiedrības akcionārs apstiprina dividenžu apmēru.

2.10. REZERVES

Pēc katra gada pārskata apstiprināšanas akcionāru sapulce lemj par pārskata gada peļņas sadali. Daļu no *Koncerna* mātes sabiedrības peļņas pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz *Koncerna* mātes sabiedrības akcionāru sapulces lēmumu, var ieskaitīt rezerves kapitālā. Šim nolūkam pašu kapitāla sastāvā ir izveidotas "Rezerves". Rezervju izmantošana un sadalīšana ir akcionāru sapulces kompetencē.

2.11. UZKRĀTĀS NEIZMANTOTO ATVAĻINĀJUMU IZMAKSAS

Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu uz pārskata gada beigām ar dienas vidējo darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja daļu par sociālās apdrošināšanas iemaksām.

2.12. UZKRĀJUMI

Uzkrājumi tiek atzīti, kad *Koncernam* pagātnes notikumu rezultātā ir radušās juridiskas vai prakses radītas saistības, un ir paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no *Koncerna*, un saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt.

Ja *Koncerns* paredz, ka uzkrājumu izveidošanai nepieciešamie izdevumi tiks daļēji vai pilnībā atmaksāti, šo izdevumu atmaksa tiek atzīta kā atsevišķs aktīvs tikai un vienīgi tad, kad ir praktiski skaidrs, ka šie izdevumi patiešām tiks atmaksāti. Ar jebkādu uzkrājumu saistītās izmaksas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā tiek atspoguļotas, atskaitot summas, kas ir atgūtas.

2.13. PĀRSKATA GADA UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Uzņēmumu ienākuma nodokli uzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošie tiesību akti nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā atsevišķi, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām.

2.14. IENĒMUMU ATZĪŠANA

Ieņēmumi ir atlīdzība, kuru saņem pamatdarbības veikšanas rezultātā. Ieņēmumus mēra līgumā noteiktās darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir summa, kuru *Koncerns* sagaida saņemt pēc kontroles nodošanas par precēm vai pakalpojumiem, izņemot trešo pušu vārdā iekasētās summas (piem., pievienotās vērtības nodokli). Darījuma cena tiek samazināta par piešķirtajām atlaidēm vai cita

veida labumiem, kuri tiek piešķirti pircējam. Specifiski kritēriji *Koncerna* ieņēmumu atzīšanai katram no ieņēmumu veidiem minēti zemāk.

Koncerna sabiedrībām nav tādu līgumu ar klientu, kuru ietvaros būtu paredzēts norēķinu periods vairāk kā viens gads, līdz ar to *Koncerns* neveic korekcijas, lai atspoguļotu naudas vērtības izmaiņas laika gaitā. Turklāt, norēķinos nav paredzēta mainīgā atlīdzība.

Ieņēmumi no preču pārdošanas tiek atzīti kontroles nodošanas brīdī, t.i., brīdī, kad *Koncerns* attiecīgo preci ir piegādājis klientam un tas ir preci akceptējis, kā arī ir ticams, ka debitora parāds ir atgūstams.

Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti tajā finanšu periodā, kad pakalpojumi tika sniegti, ņemot vērā kopējo sniegtā pakalpojuma attiecību pret kopējo līgumā noteikto pakalpojumu, ja piemērojams.

Koncerns sniedz šādus pakalpojumus (kas pārsvarā tiek atzīti saskaņā ar 15.SFPS):

● **Kravu pārvadājumi** tiek veikti:

- no nosūtīšanas stacijas līdz saņemšanas stacijai (Latvijas teritorijā) iekšzemes pārvadājumos;
- no robežstacijas līdz pieostas stacijai vai sauszemes robežstacijai tranzīta pārvadājumos;
- no robežstacijas līdz saņēmējstacijai vai pretējā virzienā (importa un eksporta pārvadājumiem).

Ieņēmumi par sniedzamajiem kravu pārvadājumu pakalpojumiem sastāv no tarifa maksas, kā arī papildu samaksas, kas nav iekļauta tarifā un tiek noteikta pēc līguma. Maksa par kravu pārvadājumiem tiek noteikta saskaņā ar pārvadājuma tarifu – likmju sistēmu, kas ietver informāciju par pārvadājumu attālumiem, maksas aprēķināšanas kārtību un pārvadājumu maksu, kas sastāv no pārvadāšanas maksas, maksas par papildu operācijām un citiem ar pārvadājumiem saistītiem pakalpojumiem. Lai efektīvi nodrošinātu vagonu parka izmantošanu, daļa vagonu tiek iznomāta citiem klientiem. Vagonu nomas ieņēmumi tiek iekļauti kravu pārvadājumu ieņēmumu sastāvā. Ieņēmumi tiek atzīti, pamatojoties uz nobrauktajiem pārvadājumu attālumiem un aprēķināto pārvadājumu maksu attiecīgajā pārskata periodā.

- **Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumi** - nodrošina piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai un to infrastruktūras pārvaldītājs bez diskriminācijas sniedz visiem pārvadātājiem. *Latvijas dzelzceļš* sniedz publiskās lietošanas dzelzceļa minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa pakalpojumu par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas sastāv no dzelzceļa infrastruktūru ar apkalpes vietām (minimālais piekļuves pakalpojumu komplekss), un apkalpes vietu uzturēšanas pakalpojumu. Minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa pakalpojumi tiek sniegti no 2019.gada 1.jūlija atbilstoši Komisijas Īstenošanas 2015.gada 12.jūnija regulai (ES) 2015/909 par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus. *Sabiedrībai* ir piešķirts valsts budžeta finansējums finanšu līdzsvara nodrošināšanai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

- **Apkalpes vietu uzturēšanas pakalpojumi** – pasažieru staciju un pieturas punktu uzturēšanas pakalpojumi. *Sabiedrībai* ir piešķirts valsts budžeta finansējums par neizmantoto apkalpes vietu uzturēšanu. Par saņemtās dotācijas apmēru (neieskaitot PVN) ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā.

- **Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi** - kravas vilcienu sastāvu apstrāde, veicot vai neveicot vilcienu formēšanu, vagonu tehniskā apkope un apskate. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

- **Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu** - sliežu ceļu un tiltu klātnes būve un remonts, pārmiju pārvedu nomaiņa, dzelzceļa mašīnu, instrumentu un mehānismu remonts un vagonu modernizācija, sliežu metināšanas darbi un garsliežu transportēšana, ūdens novadsistēmu ierīkošana un remonts, zemes klātnes sagatavošana. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot apkalpošanas darbus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.

- **Starptautiskie pasažieru pārvadājumi** – pasažieru pārvadājumi starptautiskajā satiksmē maršrutos Rīga-Maskava; Rīga-Sanktpēterburga; Rīga-Minska, Rīga-Viļņa-Minska-Kijeva (Ukrainas dzelzceļa formējuma vilciens). Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad tiek saņemti ieņēmumi no biļešu pārdošanas.

- **Ekspedīcijas pakalpojumi** – kravu transportēšanas maršrutu izstrādāšana, dzelzceļa kravu pārvadājumu organizēšana, t.sk. pārvadājumu dokumentu noformēšana, muitas formalitāšu kārtošana, kravas nosūtīšana/saņemšana. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Nomas pakalpojumi** – *Koncerns* ēkas, būves, zemi un pārējos pamatlīdzekļus, kuri nav nepieciešami savas darbības veikšanai, pirmkārt, iznomā pārvadātājiem un citām ar dzelzceļa sistēmas darbību saistītajām uzņēmējdarbībām un iestādēm. Neizmantoto platību, kas atrodas dzelzceļa infrastruktūras objektos, iznomāšana ārējiem klientiem samazina pamatpakalpojuma pašizmaksu. Rezultātā palielinās pamatpakalpojuma konkurētspēja, kā arī paaugstinās objektu izmantošanas efektivitāte. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti. Ieņēmumi no nomas pakalpojumiem tiek atzīti saskaņā ar 16.SFPS.
- **Elektroenerģijas realizācijas pakalpojumi** - elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumu sniegšana fiziskajām, juridiskajām personām, atkarīgajām meitas sabiedrībām un elektroenerģijas iepirkums pasažieru vilcienu elektrovilcei. Elektroenerģijas sadales (vilces apakšstaciju un kontakttīklu) izmaksas pasažieru vilcienu vilces vajadzībām ir iekļautas maksā par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumu izmantošanu un šajā pakalpojumā neietilpst. Elektroenerģijas patērētājiem *Latvijas dzelzceļš* sniedz elektroenerģijas realizācijas pakalpojumus, pildot saistības, ko nosaka “Elektroenerģijas tirgus likums”, likums “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 50 “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi”. *Latvijas dzelzceļš* darbojas kā primārais pakalpojumu sniedzējs, tādējādi ieņēmumi un izmaksas tiek atzīti bruto vērtībā. Ieņēmumi tiek aprēķināti, reizinot tarifu ar patērēto kilovatstundu skaitu, un tiek atzīti periodā, kad patēriņš veikts.
- **Principāla pakalpojumi** ietver ieviešanas kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanu, muitas procedūras - tranzīts - noformēšanu, pagaidu uzglabāšanu. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Ritošā sastāva remontdarbi un tehniskā apkope**. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot tehniskās apkopes pakalpojumus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.
- **Vilces nodrošināšanas pakalpojumi** – lokomotīvu brigāžu pakalpojumi citiem pārvadātājiem, kuriem nepietiek lokomotīvu brigāžu, lai veiktu pārvadājumus. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, balstoties uz brigāžu izmantošanu attiecīgajā pārskata periodā.
- **Elektronisko sakaru pakalpojumi** – datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi, nomāto līniju pakalpojumi, piekļuves elektronisko sakaru tīkla infrastruktūrai pakalpojumi, publiskā fiksētā elektronisko sakaru tīkla balss telefonijas pakalpojumi un starpsavienojuma pakalpojumi. Ieņēmumi tiek atzīti pēc faktiskās tīkla izmantošanas attiecīgajā pārskata periodā.
- **Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi** - ietver pakalpojumus, kas saistīti ar kravu un pasažieru pārvadājumu informācijas sistēmām, vilcienu kustību, kā arī biznesa atbalsta, kontroles un vadības informācijas sistēmām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Citi pakalpojumi** – šajos pakalpojumos ietilpst degvielas uzglabāšanas, realizācijas, ekipēšanas pakalpojumi, informācijas tehnoloģiju pakalpojumi, pašu ražotās siltumenerģijas pārdošana, apsaimniekošanas pakalpojumi un dažādi citi neliela apjoma pakalpojumi juridiskām un fiziskām personām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Procentu ienākumi

Procentu ienākumi tiek atzīti pēc uzkrājumu metodes, pielietojot efektīvo procentu likmi. Procentu ieņēmumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek klasificēti kā finanšu ienākumi.

Ienākumi no soda naudām

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, t.sk. nokavējuma naudu par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

Ienākumi no dividendēm

Ienākumi no dividendēm tiek atzīti, kad rodas likumīgas tiesības uz tām.

2.15. NOMAS LĪGUMI

Klasifikācija

Līguma noslēgšanas brīdī *Koncerns* izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Līgums ir noma vai ietver nomu, ja līgums piešķir tiesības kontrolēt identificējama aktīva izmantošanu noteiktu laika periodu apmaiņā pret atlīdzību. Lai izvērtētu, vai līgums ir noma vai ietver nomu, *Koncerns* izvērtē, vai:

- Līgums paredz identificējamā aktīva izmantošanu – aktīvs var tikt norādīts tieši vai netieši un tam ir jābūt fiziski nošķiramam vai jāatspoguļo visu aktīva kapacitāti no fiziski nošķirama aktīva. Ja piegādātājam ir nozīmīgas tiesības aizstāt aktīvu, aktīvs nav identificējams;
- *Koncernam* ir tiesības gūt visus saimnieciskos labumus no identificējamā aktīva izmantošanas visā tā lietošanas periodā;
- *Koncernam* ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanas veidu. *Koncernam* ir tiesības noteikt izmantošanas veidu, kad tā var pieņemt lēmumu par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots. Gadījumos, kad attiecīgi lēmumi par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiek izmantots, ir iepriekš noteikti, *Koncernam* ir jāvērtē, vai tam ir tiesības darboties ar aktīvu vai norīkot darbošanos ar aktīvu noteiktā veidā, vai *Koncerns* ir paredzējis aktīva lietošanu tādā veidā, kas iepriekš nosaka to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots.

Līguma, kas ietver nomas sastāvdaļu vai vairākas nomas sastāvdaļas, sākotnējā novērtēšanā vai atkārtotas novērtēšanas gadījumā *Koncerns* attiecina uz katru nomas sastāvdaļu to relatīvo atsevišķo cenu.

Nomnieks

Noma tiek atzīta kā tiesības izmantot aktīvu un tam atbilstošās nomas saistības datumā, kad nomātais aktīvs ir pieejams *Koncernam* lietošanā. Tiesību izmantot aktīvu izmaksas veido:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;
- jebkuri nomas maksājumi, kas izdarīti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus;
- jebkuras sākotnējās tiešās izmaksas.

Tiesības izmantot aktīvu tiek amortizētas pēc lineārās metodes no sākuma datuma līdz pamatā esošā aktīva lietderīgās lietošanas laika beigām. Noliетоjums tiek rēķināts pēc lineārās metodes no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja vien nav plānots aktīvu izpirkt. Tiesības izmantot aktīvu periodiski tiek samazinātas par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādi ir, un koriģētas, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas izriet no nomas, to sākotnējās piemērošanas datumā tiek novērtēti atlikušo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, kas diskontēta, izmantojot *Koncerna* salīdzināmo procentu likmi. Nomās saistībās iekļauj šādu nomas maksājumu patreizējo vērtību:

- fiksēti nomas maksājumi (ieskaitot pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgie nomas maksājumi, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes;
- maksājumi, kas jāveic nomniekam saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cena, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju, un
- soda naudas maksājumi par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo to, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, ja mainās nākotnes nomas maksājumi, jo ir mainījies indekss vai likme, ko lieto šo maksājumu noteikšanai, ja mainās *Koncerna* aplēse par paredzamo maksājumu apmēru, vai, ja *Koncerns* maina savu izvērtējumu par pirkšanas iespējas izmantošanu, nomas termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu. Kad nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, attiecīga korekcija tiek veikta lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtībā vai atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomas saistībām. Nomas saistību procentu izdevumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas periodā, lai veidotu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai nomas saistībai katrā periodā.

Īstermiņa noma un noma, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu vai nomu, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību, tiek atzīti kā izdevumi pēc lineārās metodes peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Īstermiņa noma ir noma, kuras nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

Apakšnomas darījumu uzskaitē (*Koncerns* ir iznomātājs)

Gadījumā, ja saskaņā ar līgumu *Koncerns* ir iznomātājs, bet daļa no nomas objektiem tiek nodota tālāk nomā, veidojas apakšnomas darījums. Katrs apakšnomas darījums tiek izvērtēts pēc tā atbilstības finanšu vai operatīvās nomas definīcijai, izvērtējumu veicot attiecībā uz tiesībām lietot aktīvu. Uzskaitē tiek veikta atbilstoši noteiktajam apakšnomas veidam – *Koncerns* ir iznomātājs uz operatīvās nomas nosacījumiem vai *Koncerns* ir iznomātājs uz finanšu nomas nosacījumiem. Gadījumā, ja apakšnoma ir finanšu noma, tā tiek uzskaitīta atsevišķi kā nomas debitors. Neto ieskaits ar saistību netiek veikts.

Apakšnomas darījumu uzskaitē:

- *Koncerns* kā starpposma iznomātājs samazina “tiesības lietot aktīvu”, veidojot “finanšu nomas debitora parādu” par šo daļu, neatzīstot nomas ieņēmumus no apakšnomas, bet aprēķina procentu ieņēmumus no “finanšu nomas debitora parāda”;
- Apakšnomas termiņa laikā *Koncerns* kā starpposma iznomātājs atzīst nolietojuma izmaksas “tiesībām lietot aktīvu” tiktāl, cik attiecas uz to “tiesību lietot aktīvu” daļu, kas nav nodota apakšnomā, bet atzīst procentu izmaksas par nomas saistībām pilnā apmērā.

2.16. VALSTS LĪDZFINANSĒJUMS UN ES LĪDZEKĻI

Valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek atzīti to patiesajā vērtībā brīdī, kad ir pietiekama pierādība par to saņemšanu un var ticami apgalvot, ka *Koncerns* būs spējīgs pildīt visus ar šo līdzekļu saņemšanu saistītos noteikumus.

Uz aktīviem (pamatlīdzekļiem) attiecināmais valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek uzrādīti bilances postenī “Nākamo periodu ieņēmumi” un periodiski atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā proporcionāli attiecīgo aktīvu (pamatlīdzekļu) nolietojumam to lietderīgās izmantošanas laikā.

2.17. SAISTĪTĀS PUSES

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti valsts, *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

2.18. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par *Koncerna* finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav koriģējoši, tie tiek atspoguļoti finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.19. DARBINIEKU LABUMI

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Koncerns veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru *Koncerna* sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. *Koncerna* sabiedrībai nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās. Saskaņā ar Ministru kabineta 19.12.2017. noteikumiem Nr.786 “*Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās*

apdrošināšanas veidiem” 2020.gadā 69,82% no valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām ir iemaksātas, lai finansētu valsts noteikto iemaksu pensiju sistēmu.

2.20. KONSOLIDĀCIJAS PAMATPRINCIPI

Par *Koncerna* meitas sabiedrību tiek uzskatīta tāda sabiedrība, kuras finanšu vai operatīvo darbību kontrolē *Koncerna* mātes sabiedrība. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja *Koncerna* mātes sabiedrībai pieder vairāk nekā 50% no meitas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām, kā arī tai ir spēja kontrolēt visus operatīvos lēmumus, ko pieņem attiecīgā meitas sabiedrība.

Koncerna meitas sabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti no brīža, kad mātes sabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitas sabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas.

Sabiedrību finanšu pārskati tiek sagatavoti, lietojot vienotas grāmatvedības un finanšu politikas līdzīgiem darījumiem un citiem notikumiem līdzīgos apstākļos. Nepieciešamības gadījumā *Koncerna* meitas sabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes var tikt mainītas, lai nodrošinātu atbilstību *Koncernā* lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm. Konsolidētie finanšu pārskati ietver mātes sabiedrības un meitu sabiedrību gada pārskatus par 2020.gadu. *Koncerna* sabiedrību gada pārskatu periodi ir vienādi un sakrīt ar kalendāro gadu.

Darījumi starp *Koncerna* sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa vai zaudējumi no darījumiem starp *Koncerna* sabiedrībām tiek izslēgti.

Asociētās sabiedrības ir tādas sabiedrības, kurās *Koncernam* ir būtiska līdzdalība (tieši vai netieši), bet kuras netiek kontrolētas, parasti sastādot līdzdalības daļu no 20 līdz 50 procentiem no balsstiesīgo akciju skaita. Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās finanšu pārskatos tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes un sākotnēji atzīti to iegādes izmaksās. Asociētās sabiedrības uzskaites vērtībā iekļauj pie iegādes radušos nemateriālo vērtību. No asociētās sabiedrības saņemtās dividendes samazina asociētās sabiedrības uzskaites vērtību. Pārējās pēc iegādes notikušās izmaiņas *Koncernam* piekrītošajā asociētās sabiedrības neto aktīvu daļā tiek atzītas sekojoši: (i) *Koncerna* daļa no asociētās sabiedrības peļņas vai zaudējumiem tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā kā ieņēmumi vai zaudējumi no līdzdalības asociētā sabiedrībā, (ii) *Koncerna* daļa no asociētās sabiedrības pārējiem ienākumiem tiek atzīta pārējo ienākumu sastāvā atsevišķā rindā. Kad *Koncerna* zaudējumu daļa asociētajā sabiedrībā izlīdzinās vai pārsniedz tā līdzdalības daļu, ieskaitot jebkurus nenodrošinātos debitoru parādus, *Koncerns* vairs neatzīst turpmākos zaudējumus, ja vien tas nav uzņēmies saistības vai veicis maksājumus asociētās sabiedrības vārdā.

Nerealizētā peļņa no darījumiem starp *Koncernu* un tā asociētajām sabiedrībām tiek izslēgta tik lielā mērā, kas atbilst *Koncerna* līdzdalības daļas asociētā sabiedrībā. Arī nerealizētie zaudējumi tiek izslēgti, ja vien darījums nesniedz pierādījumus, ka nodotajam aktīvam ir radies vērtības samazinājums.

3. BŪTISKI PIEŅĒMUMI UN SPRIEDUMI

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, *Vadībai* ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot *Koncerna* izvēlēto uzskaites politiku.

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kuras vairāk var ietekmēt pieņēmumi, ir *Vadības* pieņēmumi un aprēķini, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību un uzkrājumu lielumu.

Pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas periods

Katrā pārskata perioda beigu datumā *Koncerns* izvērtē tā pamatlīdzekļu atlikušo lietderīgās kalpošanas periodu. Balstoties uz pēdējiem *Koncerna* mātes sabiedrības Finanšu direkcijas veiktiem novērtējumiem, esošais lietderīgās kalpošanas laiks ir atbilstošs *Koncerna* pamatlīdzekļu faktiskās izmantošanas laikam.

Uzkrājumi

Novērtējot uzkrājumu apjomu, *Vadība* balstās uz aplēsēm par iespējamo saistību apjomu, kā arī termiņu, kurā saistības varētu realizēties. Gadījumā, ja šie notikumi nerealizējas vai realizējas citādāk, faktisko izmaksu apjoms var atšķirties no aplēstā. Detalizētāka informācija par pieņēmumiem attiecībā uz uzkrājumiem sniegta 21.pielikumā.

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums atzīts saimnieciskajā darbībā neizmantotiem pamatlīdzekļiem, kā arī tādiem aktīviem, kuriem nākotnes sagaidāmie saimnieciskie labumi ir būtiski zemāki nekā to bilances vērtība. Nozīmīgākā vērtības samazinājuma summa atzīta attiecībā uz ēkām, būvēm un sliežu ceļiem, pamatojoties uz nākotnes naudas plūsmām no šo pamatlīdzekļu izmantošanas pakalpojumu sniegšanā. Nākotnes paredzamās naudas plūsmas noteiktas balstoties uz 2020. gada faktiskajiem rādītājiem, ekstrapolējot tos uz nākošajiem 10 gadiem. 10 gadu aprēķina periods ņemts infrastruktūras pārvaldātāja aktīvu specifikas dēļ – tie ir ilgtermiņa aktīvi, kuri atdevi sniedz ilgstošā laika periodā.

Diskontējot nākotnes plānotās naudas plūsmas *Sabiedrības* aktīviem piemērota 2.54% vidēji svērtā kapitāla cena (WACC), kas noteikta kā infrastruktūras pārvaldītājam atbilstoša vidēji svērtā kapitāla cena. WACC ir būtiskākais rādītājs, kas ietekmē vērtības samazinājuma aplēsi. WACC sasniedzot 4.04% (pieaugot par 1.5%), vērtības samazinājums palielinātos par 64 miljoniem EUR. Savukārt pie WACC 2% (samazinājuma par 0.54%), vērtības samazinājums nebūtu atzīstams.

Finanšu līdzsvara maksājums

Sabiedrības galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai ir noslēgts Daudzgaļu līgums ar Satiksmes ministriju, kurā ir paredzēta kārtība finanšu līdzsvara nodrošināšanai (sk. 4. un 17.pielikumus).

4. IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	2020	2019
Ieņēmumi no klientu līgumiem (15.SFPS):		
Kravu pārvaldājumi	137 556	205 809
Maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu	16 144	45 440
Ekspedīcijas pakalpojumi	15 620	30 400
Elektroenerģijas realizācijas pakalpojumi	5 792	5 538
Ritošā sastāva remontdarbi un tehniskā apkope	4 392	5 326
Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi	3 513	6 964
Degvielas un eļļas realizācija	2 357	2 645
Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu	2 075	1 216
Principāla pakalpojumi	1 570	2 569
Apsardzes pakalpojumi	1 530	738
Pakalpojumi pasažieru stacijās	996	-
Starptautiskie pasažieru pārvaldājumi	750	7 394
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	483	604
Elektronisko sakaru pakalpojumi	421	416
Vilces nodrošināšanas pakalpojumi	118	196
Citi pakalpojumi	3 431	5 943
Cita veida ieņēmumi:		
Ieņēmumi par dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanu (valsts budžeta finansējums)	30 276	11 648
Ieņēmumi finanšu līdzsvara nodrošināšanai *	22 514	-
Nomas pakalpojumi	4 079	4 202
Ieņēmumi par apkalpes vietu uzturēšanu (valsts budžeta finansējums)	249	597
Kopā	253 866	337 645

* Pārskata gada laikā avansā saņemtais un papildus nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20.SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Daļa no nepieciešamā finanšu līdzsvara maksājuma 9 503 tūkst. EUR

apmērā, kas saņemama 2021. gada laikā, atzīta finanšu stāvokļa pārskatā kā "Uzkrātie ieņēmumi" (skat. 17.pielikumu), pamatojoties uz Daudzgaļu līgumā noteiktajām saistībām un pienākumiem.

5. PĀRDOTĀS PRODUKCIJAS RAŽOŠANAS IZMAKSAS

(EUR'000)

	2020	2019
Darba samaksa	97 291	115 528
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23 340	27 683
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	59 599	62 350
Kurināmais un degviela	21 601	36 743
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums (skat. 12.pielikumu)	19 315	-
Materiāli	9 798	17 794
Elektroenerģija	9 243	9 408
Nolietojums tiesībām lietot aktīvus	2 284	1 525
Pārējās izmaksas	43 462	68 463
Kopā	285 933	339 494

6. ADMINISTRĀCIJAS IZMAKSAS

(EUR'000)

	2020	2019
Darba samaksa	13 000	16 961
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	3 117	4 060
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	787	802
Materiāli, kurināmais un degviela, elektroenerģija	164	390
Nolietojums tiesībām lietot aktīvus	182	160
Pārējās izmaksas	1 989	3 107
Kopā	19 239	25 480
no tiem atlīdzība <i>Koncerna</i> sabiedrību valdes un padomes locekļiem	1 374	929
<i>t.sk. darba samaksa</i>	<i>1 110</i>	<i>747</i>
<i>valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (darba devēja iemaksas)</i>	<i>264</i>	<i>182</i>

7. PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	2020	2019
Nākamo periodu ieņēmumi (skat. 24.pielikumu)	18 763	19 438
Peļņa no metāllūžņu pārdošanas	2 203	491
Uzkrātas saistības atvaļinājumiem	2 455	301
PVN korekcija 2019.gada minimālās piekļuves pakalpojumam	2 571	-
Citu uzkrājumu samazināšana (skat.21.pielikumu)	1 936	4 263
Peļņa no pamatlīdzekļu pārdošanas	1 623	170
Maksājumi no citām dzelzceļu administrācijām par kompleksajiem norēķiniem	854	-
Soda un kavējuma nauda	221	296
Valsts budžeta dotācija zaudējumu atlīdzināšanai	-	75
Peļņa no pamatlīdzekļu likvidācijas	162	-
Citi ieņēmumi	986	1 028
Kopā	31 774	26 062

8. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

(EUR'000)

	2020	2019
Maksājumi citām dzelzceļu administrācijām par kompleksajiem norēķiniem	4 283	-
Krājumu vērtības samazinājums (skat. 14. un 15. pielikumus)	2 509	195
Citu uzkrājumu palielinājums un izmantošana, neto (skat.21.pielikumu)	5 736	1 866
Uzkrājumi novecojušiem materiāliem (skat. 14.pielikumu)	421	1
Izmaksas, kas paredzētas "Latvijas dzelzceļš" koncerna koplīgumā u.c.	402	1 301
Uzkrājumu nedrošiem parādiem palielināšana	115	34
Valūtas kursu svārstības	87	13
Valūtas konvertācija	69	91
Soda un kavējuma nauda	38	47
Uzņēmumu ienākuma nodoklis no nosacīti sadalītās peļņas	19	10
Sociālās infrastruktūras uzturēšanas izmaksas	15	17
Pamatlīdzekļu un nepabeigtās celtniecības likvidācijas izmaksas	-	1 092
Citas izmaksas	672	475
Kopā	14 366	5 142

9. FINANŠU IZMAKSAS, NETO

(EUR'000)

	2020	2019
Finanšu ieņēmumi	-	2
Bankas procenti	-	2
Finanšu izmaksas	(2 227)	(2 237)
Bankas procenti, t.sk. ilgtermiņa kredīta procenti	(2 096)	(2 129)
Procentu izmaksas nomas darījumos	(131)	(108)
Finanšu izmaksas, neto	(2 227)	(2 235)

10. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Koncerna atliktais nodoklis tiek rēķināts par nākotnē maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli no meitas sabiedrību 2020.gada nesadalītās peļņas, kuru plānots samaksāt mātes sabiedrībai dividendēs turpmākajos gados, par pamatu ņemot valstī noteikto dividenžu apmēru no valsts kapitālsabiedrībām.

Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodokļa kustība

(EUR'000)

	2020	2019
Pārmaksa 1.janvārī	51	28
Aprēķināts par pārskata gadu	(702)	(10)
Samaksāts pārskata gadā	726	33
Pārskaitīts uz citiem nodokļiem	(31)	-
Pārmaksa 31.decembrī	44	51

Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksa un saistības attiecas uz dažādām Koncerna meitas sabiedrībām. Koncernam nav likumīgu tiesību šīs summas savstarpēji ieskaitīt.

Kārtējā uzņēmumu ienākuma nodokļa izdevumi

(EUR'000)

	2020	2019
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības uz gada sākumu	1 759	745
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistību (samazinājums)/palielinājums	(1 293)	1 014
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības uz gada beigām	466	1 759

11. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

(EUR'000)

LICENCES UN TIESĪBAS	2020	2019
Sākotnējā vērtība uz gada sākumu	7 992	7 294
legādāts	117	730
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	1 091	3
Izslēgts	(573)	(35)
Sākotnējā vērtība uz gada beigām	8 627	7 992
Uzkrātais nolietojums uz gada sākumu	6 370	5 827
Aprēķinātais nolietojums	613	577
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	133	-
Izslēgts	(543)	(34)
Uzkrātais nolietojums uz gada beigām	6 573	6 370
Atlikusī vērtība uz gada sākumu	1 622	1 467
Atlikusī vērtība uz gada beigām	2 054	1 622

12. PAMATLĪDZEKĻI

(EUR'000)

	ZEMES GABALI	ĒKAS, BŪVES UN ILGGADĪGIE STĀDĪJUMI	SLIEŽU CEĻI	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI NOMĀTAJOS PAMAT- LĪDZEKĻOS	TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	VAGONI KRAVU PĀRVADĀ- JUMIEM	SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMS, SAKARU LĪDZEKĻI, KOPĒTĀJI UN TO APRĪKOJUMS	PĀRĒJIE PAMATLĪDZEKĻI	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU IZMAKSAS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 01.01.2019.	1 340	146 910	620 989	2 654	408 573	197 144	31 595	28 467	11 725	1 449 397
Pamatlīdzekļu iegāde un izveidošana	25	4 317	15 243	-	13 077	-	3 562	2 511	(9 663)	29 072
Pārklasificēts	-	(63)	-	(2 417)*	4	-	(3)	59	-	(2 420)
Pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(136)	(3 879)	-	(1 688)	(631)	(658)	(617)	(42)	(7 651)
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 31.12.2019.	1 365	151 028	632 353	237	419 966	196 513	34 496	30 420	2 020	1 468 398
Uzkrātais nolietojums 01.01.2019.	-	48 969	238 089	835	158 927	96 208	21 610	18 185	-	582 823
Aprēķinātais nolietojums	-	4 072	29 421	9	18 364	5 966	3 245	1 665	-	62 742
Pārklasificēts	-	-	-	(671)*	4	-	-	(4)	-	(671)
Nolietojuma norakstīšana	-	(110)	(2 934)	-	(1 620)	(438)	(653)	(602)	-	(6 357)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2019.	-	52 931	264 576	173	175 675	101 736	24 202	19 244	-	638 537
Vērtības samazinājums 01.01.2019.	-	-	-	-	(5 375)	-	-	-	-	(5 375)
Atzīts vērtības samazinājums/vērtības samazinājuma apvērse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vērtības samazinājums 31.12.2019.	-	-	-	-	(5 375)	-	-	-	-	(5 375)
Atlikusī vērtība 01.01.2019.	1 340	97 941	382 900	1 819	244 271	100 936	9 985	10 282	11 725	861 199
Atlikusī vērtība 31.12.2019.	1 365	98 097	367 777	64	238 916	94 777	10 294	11 176	2 020	824 486

* 2019.gadā pārklasificēts uz tiesībām lietot aktīvus atbilstoši 16.SFPS prasībām.

(EUR'000)

	ZEMES GABALI	ĒKAS, BŪVES UN ILGGADĪGIE STĀDĪJUMI	SLIEŽU CEĻI	ILGTERMINA IEGULDĪJUMI NOMĀTAJOS PAMAT- LĪDZEKĻOS	TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	VAGONI KRAVU PĀRVADĀ- JUMIEM	SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMS, SAKARU LĪDZEKĻI, KOPĒTĀJI UN TO APRĪKOJUMS	PĀRĒJIE PAMATLĪDZEKĻI	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU IZMAKSAS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 01.01.2020.	1 365	151 028	632 353	237	419 966	196 513	34 496	30 420	2 020	1 468 398
Pamatlīdzekļu iegāde un izveidošana	-	1 224	7 421	-	5 045	-	1 954	924	(573)	15 995
Pārklasificēts	-	26	-	(26)	(26)	(3 343)	(1 091)	26	-	(4 434)
Pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(215)	(2 759)	(99)	(8 183)	(9 830)	(4 282)	(1 407)	(136)	(26 911)
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 31.12.2020.	1 365	152 063	637 015	112	416 802	183 340	31 077	29 963	1 311	1 453 048
Uzkrātais nolietojums 01.01.2020.	-	52 931	264 576	173	175 675	101 736	24 202	19 244	-	638 537
Aprēķinātais nolietojums	-	4 160	28 594	8	16 768	5 412	3 215	1 742	-	59 899
Pārklasificēts	-	11	-	(11)	(18)	(2 116)	(133)	18	-	(2 249)
Nolietojuma norakstīšana	-	(197)	(2 485)	(99)	(7 660)	(8 774)	(4 139)	(1 369)	-	(24 723)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2020.	-	56 905	290 685	71	184 765	96 258	23 145	19 635	-	671 464
Vērtības samazinājums 01.01.2020.	-	-	-	-	(5 375)	-	-	-	-	(5 375)
Atzīts vērtības samazinājums/ vērtības samazinājuma apvērse	(38)	(2 495)	(15 220)	-	(1 414)	-	-	(148)	-	(19 315)
Vērtības samazinājums 31.12.2020.	(38)	(2 495)	(15 220)	-	(6 789)	-	-	(148)	-	(24 690)
Atlikusī vērtība 01.01.2020.	1 365	98 097	367 777	64	238 916	94 777	10 294	11 176	2 020	824 486
Atlikusī vērtība 31.12.2020.	1 327	92 663	331 110	41	225 248	87 082	7 932	10 180	1 311	756 894

13. TIESĪBAS LIETOT AKTĪVUS

(EUR'000)

	TIESĪBAS LIETOT ZEMES GABALUS	TIESĪBAS LIETOT ĒKAS UN BŪVES	TIESĪBAS LIETOT SLIEŽU CEĻUS	TIESĪBAS LIETOT TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	TIESĪBAS LIETOT SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMU, SAKARU LĪDZEKLUS, KOPĒTĀJUS UN TO APRĪKOJUMU	TIESĪBAS LIETOT PĀRĒJOS PAMATLĪDZEKLUS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2019.	-	-	-	-	-	-	-
16.SFPS ieviešanas ietekme	492	3 334	2 611	-	1 020	901	8 358
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	-	2 417	-	-	-	-	2 417
Jaunie nomas līgumi	-	-	-	636	-	1 426	2 062
Grozījumi līgumos un līgumu izbeigšana	1	(131)	3	(13)	-	113	(27)
Sākotnējā vērtība 31.12.2019.	493	5 620	2 614	623	1 020	2 440	12 810
Uzkrātais nolietojums 01.01.2019.	-	-	-	-	-	-	-
Aprēķinātais nolietojums 16.SFPS ieviešanas ietekmē	83	547	523	86	240	462	1 941
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	-	671	-	-	-	-	671
Nolietojuma norakstīšana	-	-	-	-	-	(51)	(51)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2019.	83	1 218	523	86	240	411	2 561
Atlikusī vērtība 01.01.2019.	-	-	-	-	-	-	-
Atlikusī vērtība 31.12.2019.	410	4 402	2 091	537	780	2 029	10 249

(EUR'000)

	TIESĪBAS LIETOT ZEMES GABALUS	TIESĪBAS LIETOT ĒKAS UN BŪVES	TIESĪBAS LIETOT SLIEŽU CEĻUS	TIESĪBAS LIETOT TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	TIESĪBAS LIETOT SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMU, SAKARU LĪDZEKĻUS, KOPĒTĀJUS UN TO APRĪKOJUMU	TIESĪBAS LIETOT PĀRĒJOS PAMATLĪDZEKĻUS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2020.	493	5 620	2 614	623	1 020	2 440	12 810
16.SFPS ieviešanas ietekme							
Jaunie nomas līgumi	35	21	-	-	-	2 945	3 001
Grozījumi līgumos un līgumu izbeigšana	(118)	(2 531)	1 618	5	-	(311)	(1 337)
Sākotnējā vērtība 31.12.2020.	410	3 110	4 232	628	1 020	5 074	14 474
Uzkrātais nolietojums 01.01.2020.	83	1 218	523	86	240	411	2 561
Aprēķinātais nolietojums 16.SFPS ieviešanas ietekmē	83	546	521	163	246	907	2 466
Nolietojuma norakstīšana	(42)	(818)	-	-	-	(32)	(892)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2020.	124	946	1 044	249	486	1 286	4 135
Atlikusī vērtība 01.01.2020.	410	4 402	2 091	537	780	2 029	10 249
Atlikusī vērtība 31.12.2020.	286	2 164	3 188	379	534	3 788	10 339

Visā pārskata periodā un salīdzinošajos periodos *Koncernam* lietošanā bija nodota uz Satiksmes ministrijas vārda reģistrēta zeme 15 tūkst. hektāru platībā (pārsvarā tā ir dzelzceļa zemes nodalījuma josla, kas ir dzelzceļa publiskās lietošanas infrastruktūras sastāvdaļa un paredzēta dzelzceļa infrastruktūras objektu izvietojumam, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras attīstību un drošu ekspluatāciju).

14. KRĀJUMI

	(EUR'000)	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Ceļa virsbūves materiāli	6 507	11 453
Rezerves daļas	6 798	8 695
Citi materiāli	5 288	4 785
Kurināmais un degviela	1 641	2 861
Pārējie krājumi un nepabeigtie ražojumi	1 525	870
Bruto uzskaites vērtība	21 759	28 664
Uzkrājumi novecojušiem materiāliem	(3 197)	(2 776)
Krājumu vērtības samazinājums	(2 063)	(195)
Bilances vērtība	16 499	25 693

15. PĀRDOŠANAI TURĒTIE AKTĪVI

	(EUR'000)	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Pārdošanai turētie vagoni un lokomotīves	1 141	-
Kopā	1 141	-

Pārdošanai turētie aktīvi

2020. gada decembrī SIA "LDZ CARGO" vadība ir apstiprinājusi plānu pārdot izolē 200 kravas vagonus un 9 dīzeļlokomotīves, kuras netiek izmantotas SIA "LDZ CARGO" darbībā. Pārdošanu paredzēts pabeigt līdz 2021. gada beigām. Saskaņā ar 5.SFPS "Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības" 2020. gada finanšu pārskatā pārdošanai paredzētais ritošais sastāvs tika pārklasificēts no posteņa "Ilgtermiņa ieguldījumi – Pamatlīdzekļi" uz posteni "Apgrozāmie līdzekļi – Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi".

Vienreizējie patiesās vērtības mērījumi

Pārdošanai turētie aktīvi pārklasifikācijas brīdī tika novērtēti zemākajā no to uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Tā rezultātā tika atzīts vērtības samazinājums 446 tūkst. EUR apmērā, kas tika iekļauts apvienoto ienākumu pārskata postenī "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas". Aktīvu patiesā vērtība noteikta, vadoties no citu līdzīgu aktīvu pārdošanas cenas tirgū. Šis mērījums atbilst 2.līmeņa patiesās vērtības mērījumam pēc patiesās vērtības mērījumu hierarhijas, kas aprakstīta 26. pielikumā.

16. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI UN CITI DEBITORI

(EUR'000)

	31.12.2020.	31.12.2019.
Pircēju un pasūtītāju parādi	7 873	7 236
Pievienotās vērtības nodokļa pārākums	3 080	4 309
Nedrošie debitoru parādi	1 247	1 138
Pārējie debitori	2 772	4 759
Bruto uzskaites vērtība	14 972	17 442
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	(1 247)	(1 138)
Balances vērtība	13 725	16 304

Uzkrājumu debitoru vērtības samazinājumam kustība:

(EUR'000)

	2020	2019
Uzkrājumi debitoru vērtības samazinājumam uz gada sākumu	1 138	1 411
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu atgūšanu	(56)	(38)
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu norakstīšanu	(17)	(307)
Izveidoti papildu uzkrājumi	182	72
Uzkrājumi debitoru vērtības samazinājumam uz gada beigām	1 247	1 138

Lai veiktu sagaidāmo vērtības samazinājuma aplēsi, debitoru parādi tika sagrupēti pēc to riska pazīmēm un kavējuma dienām (detalizēta informācija sniegta arī 25.pielikumā). Sagaidāmo zaudējumu likmes balstās uz vēsturiskajiem atmaksas rādītājiem, kas noteikti kā zaudēto parādu attiecība pret atbilstošajiem ieņēmumiem pēdējo 36 mēnešu laikā (skaitot attiecīgi no 2020.gada 31.decembra vai 2020.gada 1.janvāra). Vēsturiskie zaudējumu rādītāji tika koriģēti, lai atspoguļotu tekošo un prognozēto informāciju par makroekonomiskajiem faktoriem, kas ietekmē pircēju spēju norēķināties ar *Koncernu*. Par nozīmīgāko faktoru tiek uzskatītas IKP prognozes, jo tās vistiešākā veidā ietekmē sliktu debitoru parādu izmaiņas.

Veicot šos aprēķinus, 2020.gada 31.decembrī un 2020.gada 1.janvārī uzkrājumi tādiem pircēju un pasūtītāju parādiem, kas nav kavējuši apmaksas termiņus vai arī kavējuši mazāk kā 6 mēnešus ir bijuši nebūtiski, līdz ar to finanšu pārskatos atzīti nulles apmērā.

Līdzīgi aprēķini veikti arī citiem debitoriem, kā arī naudai un naudas ekvivalentiem, tikai šo aprēķinu pamatā bija nevis vēsturiskā pieredze, bet gan ārējo kredītreitingu aģentūru defolta likmes līdzīgiem aizņēmējiem vai aizņēmēju grupām. Šāda pieeja izvēlēta, jo *Koncernam* nav vēsturisko datu attiecībā uz zaudējumiem šīm finanšu aktīvu grupām. Aprēķinu rezultātā tika secināts, ka minēto aktīvu kredītqualitāte ir laba, līdz ar to sagaidāmie kredītzaudējumi 2020.gada 31.decembrī un 2020.gada 1.janvārī nav būtiski, līdz ar to atzīti nulles apmērā.

Saskaņā ar *Koncerna* grāmatvedības politiku pircēju un pasūtītāju parādiem, kas kavēti vairāk par 6 mēnešiem, parasti tiek izveidoti uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem 100% apmērā, veicot korekcijas tikai, lai atspoguļotu iespējamo šādu parādu atgūstamību.

17. UZKRĀTIE IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	31.12.2020.	31.12.2019.
Uzkrātie ieņēmumi	9 503	-
Kopā	9 503	-

Pārskata gada laikā avansā saņemtais un papildus nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20.SGS "Valsts atbalsts"

minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, būtu atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē.

Kritēriji, lai *Sabiedrība* saņemtu finanšu līdzsvara maksājumu, ir Daudzgaļu līgumā paredzēto finanšu līdzsvara nosacījumu neizpilde. Ņemot vērā to, ka 2020. gadā *Sabiedrība* neizpildīja Daudzgaļu līgumā paredzētos finanšu līdzsvara nosacījumus, attiecīgi izpildījās kritēriji Daudzgaļu līgumā paredzēto finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanai, kā arī avansa saņemšana no Satiksmes ministrijas sniedza pamatotu pārliecību par otras puses nodomu un spēju pildīt Daudzgaļu līguma nosacījumus, finanšu līdzsvara maksājumi atzīti kā 2020. gada ieņēmumi.

Latvijas dzelzceļš ir saņēmis avansa maksājumu 13 011 000 EUR no valsts normatīvajos aktos noteiktā valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nodrošināšanai, kas uz 31.12.2020. ir izlietots pilnā apmērā zaudējumu segšanai un atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā. Daļa no nepieciešamā finanšu līdzsvara maksājuma 9 503 295 EUR apmērā, kas saņemama 2021. gada laikā, atzīta finanšu stāvokļa pārskatā kā "Uzkrātie ieņēmumi", pamatojoties uz Daudzgaļu līgumā noteiktajām saistībām un pienākumiem.

18. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

	31.12.2020.	31.12.2019.
Nauda bankā	87 260	67 469
Nauda kasē	-	2
Kopā	87 260	67 471

19. PAMATKAPITĀLS

Koncerna mātes sabiedrības reģistrētais un apmaksātais akciju kapitāls

Latvijas dzelzceļa pamatkapitāls ir 289 142 391 EUR, ko veido divi simti astoņdesmit deviņi miljoni viens simts četrdesmit divi tūkstoši trīs simti deviņdesmit viena akcija, ar vienas akcijas nominālvērtību 1,00 EUR (viens EUR). Pamatojoties uz Ministru kabineta 15.07.2020. rīkojumu Nr.392 "Par valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" pamatkapitāla palielināšanu", ir veikta pamatkapitāla palielināšana par 32 422 016 EUR.

Visu akciju īpašnieks ir Latvijas Republika un tās ir pilnībā apmaksātas. Valsts kapitāla daļas turētājs akciju sabiedrībā ir Satiksmes ministrija. Visām *Koncerna* mātes sabiedrības akcijām ir vienādas tiesības uz dividenžu saņemšanu, likvidācijas kvotas saņemšanu un balsstiesībām akcionāru sapulcē.

Maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu (dividendes)

Tā kā Ministru kabinets 2020.gadā nebija pieņēmis lēmumu par VAS "Latvijas dzelzceļš" dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par 2019. gadu, ievērojot Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumu Nr.806 "Kārtība, kādā valsts kapitālsabiedrības un publiski privātās kapitālsabiedrības, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs), prognozē un nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu un veic maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu" 3.punktā noteikto, ka minimālā prognozējamā peļņas daļa, kas izmaksājama dividendēs, un dividendēs izmaksājamā peļņas daļa ir 80 % no kapitālsabiedrības pārskata gada peļņas, ja vidēja termiņa darbības stratēģijā nav noteikts citādi, un 9.punktā noteikto, ka lēmumu par dividendēs izmaksājamo peļņas daļu procentos no kapitālsabiedrības pārskata gada peļņas akcionāru sapulce pieņem ne vēlāk kā divus mēnešus pēc kapitālsabiedrības gada pārskata apstiprināšanas,

2020.gada 27.augustā akcionāru sapulce ar lēmumu Nr.A1.1./4-3 nolēma sadalīt VAS „Latvijas dzelzceļš” 2019.gada pārskata tīro peļņu 32 430 EUR, nosakot, ka peļņa 80% apmērā 25 944 EUR izmaksājama dividendēs, kas ietver maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu 25 944 EUR apmērā, un 20% apmērā jeb 6 486 EUR apmērā novirzāma VAS "Latvijas dzelzceļš" publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras attīstībai un atjaunošanai, tai skaitā rezerves veidošanai, kas var tikt izmantota kapitālsabiedrības darbības ilgtspējas saglabāšanai un plānoto publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras projektu īstenošanai atbilstoši kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai 2017.-2022. gadam.

20. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE, PĀRĒJĀS REZERVES UN NESADALĪTĀ PEĻŅA

No 2013.gada 1.jūlija vagoni kravu pārvadājumiem, kas ietilpst dzelzceļa ritošajā sastāvā, *Koncernā* tiek uzskaitīti pēc pārvērtēšanas metodes. 2013.gadā tika veikta šo pamatlīdzekļu pārvērtēšana un vērtības palielinājums uzrādīts kā ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve (neto ar nodokļu efektu). 2018.gadā SIA "LDZ CARGO" veica tās īpašumā esošo kravas vagonu novērtēšanu pēc tirgus metodes. Tika pieņemts komisijas lēmums pamatlīdzekļu bilances atlikušo vērtību uzskatīt par patieso vērtību un neveikt pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, jo pašreizējā kravas vagonu tirgus vērtība būtiski neatšķiras no esošās uzskaites vērtības. Noteiktā tirgus vērtība būtu tikai par 0,41% lielāka nekā esošā uzskaites vērtība.

Rezerves veido iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, kura ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs *Koncerna* attīstības nodrošināšanai. Līdz ar to rezerves un iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa pēc savas būtības neatšķiras, tāpēc apvienotas vienā bilances postenī. *Koncerna* mātes sabiedrības rezerves un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas izmantošanas kārtību nosaka *Koncerna* mātes sabiedrības akcionāru sapulce.

21. UZKRĀJUMI

	31.12.2020.	31.12.2019.
Uzkrājumi Konkurences padomes soda naudai	5 694	-
Citi uzkrājumi	127	127
Kopā ilgtermiņa daļa	5 821	127
Citi uzkrājumi	264	2 159
Kopā īstermiņa daļa	264	2 159
Kopā	6 085	2 286

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2020.gadā

	01.01.2020.	UZKRĀJUMU PALIELINĀJUMS	UZKRĀJUMU SAMAZINĀJUMS	31.12.2020.
Uzkrājumi Konkurences padomes soda naudai	-	5 694	-	5 694
Uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības	6	-	-	6
Citi uzkrājumi	2 280	42	(1 937)	385
Kopā	2 286	5 736	(1 937)	6 085

Konkurences padome 2018.gadā ierosināja lietu Nr.KL\5-5\18\30 "Par Konkurences likuma 13.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "LDZ CARGO" un VAS "Latvijas dzelzceļš" darbībā dzelzceļa kravu pārvadājumu tirgū Latvijā". 05.01.2021. saņemts Konkurences padomes sēdes protokola izraksts ar informāciju par to, ka 28.12.2020. pieņemts lēmums uzlikt SIA "LDZ CARGO" naudas sodu 5 694 tūkst. EUR apmērā solidāri ar VAS "Latvijas dzelzceļš". SIA "LDZ CARGO" uzskata, ka lēmums tika pieņemts, balstoties uz kļūdaiem secinājumiem, kas balstīti uz pārvadātāja darbības specifiku neizpratni. Konkurences padomes lēmums lietā Nr.KL\5-5\18\30 tiks pārsūdzēts Administratīvajā apgabaltiesā nolūkā to atzīt par nepamatotu un atcelt pilnībā. Šobrīd nav iespējams prognozēt lēmuma pārsūdzības rezultātu, kā arī paredzēt papildu riskus, saistītus ar citu personu, kuru tiesības, iespējams, bija skartas, varbūtējo prasību celšanas gadījumā, ja Konkurences padomes lēmums netiks atcelts. Sakarā ar minēto 2020.gadā uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no soda naudas tika palielināti par 5 694 tūkst. EUR un sastāda 5 694 tūkst. EUR.

Uzkrājumu palielinājums un izmantošana tiek uzrādīti pārējo saimniecisko ieņēmumu vai pārējo saimniecisko izmaksu sastāvā neto vērtībā.

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2019.gadā

(EUR'000)

	01.01.2019.	UZKRĀJUMU PALIELINĀJUMS	UZKRĀJUMU SAMAZINĀJUMS	31.12.2019.
Uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumiem	3 461	-	(3 461)	-
Uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības	15	3	(12)	6
Citi uzkrājumi	1 207	1 863	(790)	2 280
Kopā	4 683	1 866	(4 263)	2 286

22. AIZŅĒMUMI NO KREDĪTIESTĀDĒM

(EUR'000)

	31.12.2020.	KORIGĒTS 31.12.2019.
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	120 615	94 290
Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	38 213	94 897
Kopā aizņēmumi no kredītiestādēm	158 828	189 187

Aizņēmumi izmantoti no "Swedbank" AS, Nordea Bank AB, "SEB banka" AS, Ziemeļu Investīciju bankas, OP Corporate Bank plc, OP Corporate Bank filiāles Latvijā un no Luminor Bank AS Latvijas filiāles. Pārskata periodā tika saņemti aizņēmumi par kopējo summu 10 001 tūkst. EUR un atmaksāti 40 360 tūkst. EUR apmērā.

Latvijas dzelzceļam noslēgtajos kredīta līgumos ar bankām ir noteikti atbilstoši VAS "Latvijas dzelzceļš" vai Konsolidētā finanšu pārskata finanšu rādītāji, kuri ir jāievēro kredīta līguma darbības laikā. 2020. gada 31. decembrī un 2021. gada sākumā nevienam ilgtermiņa aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Viens no SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" saimnieciskās darbības veidiem ir dīzeļdegvielas pārdošana. Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 31.panta 1.daļu, lai veiktu darbības ar akcīzes precēm un izmantotu atlikto nodokļa maksāšanu, nodokļa maksātājam jāiesniedz nodrošinājums. 2020.gadā SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" saņēma galvojuma apdrošināšanas polisi no AAS "Baltijas apdrošināšanas nams" 2 200 tūkst. EUR apmērā akcīzes nodokļa vispārējam nodrošinājumam līdz 2021.gada 1.jūnijam.

Sastādot 2020. gada finanšu pārskatu tika veikts iepriekšējā periodā pieļautās klasifikācijas kļūdas labojums. Kļūda 54 538 EUR apmērā izveidojās dēļ kredītu līgumos norādīto rādītāju neizpildes, kuras rezultātā saskaņā ar 1.SGS "Finanšu pārskatu sniegšana" prasībām šie aizņēmumi būtu jāuzrāda finanšu pārskatos kā īstermiņa aizņēmumi, tomēr tie tika uzrādīti ilgtermiņa aizņēmumu sastāvā. 2020. gada finanšu pārskatā veikts labojums, atbilstoši pārklasificējot 2019. gada rādītājus un labojot iepriekšējā periodā radušos kļūdu.

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2020.gada 31. decembrī

AIZŅĒMUMA VALŪTA	AIZŅĒMUMS, EUR'000	PROCENTU LIKME
EUR	120 284	3M EURIBOR + 0,77% līdz 3,5%
	38 544	6M EURIBOR + 0,75% līdz 1,2%
Kopā	158 828	

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2019.gada 31. decembrī

AIZŅĒMUMA VALŪTA	AIZŅĒMUMS, EUR'000	PROCENTU LIKME
	13 222	1M EURIBOR + 1,33%
EUR	129 717	3M EURIBOR + 0,69% līdz 1,61%
	46 248	6M EURIBOR + 1,05% līdz 1,8%
Kopā	189 187	

Aizņēmumu atlikumu kustības tabula

(EUR'000)

	2020	2019
Aizņēmumu atlikums pārskata gada sākumā	189 187	201 519
Saņemts pārskata gadā	10 001	23 778
Samaksāts pārskata gadā	(40 360)	(36 121)
Valūtas kursu svārstības	-	11
Aizņēmumu atlikums pārskata gada beigās	158 828	189 187

Valūtas kursu svārstību ietekme uz aizņēmumiem ārvalstu valūtā

(EUR'000)

AIZŅĒMUMU VALŪTA: USD	2020	2019
Aizņēmumu atlikums pārskata gada sākumā	-	572
Samaksāts pārskata gadā	-	(583)
Valūtas kursu svārstības	-	11
Aizņēmumu atlikums pārskata gada beigās	-	-

23. NODOKĻI UN VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS OBLIGĀTĀS IEMAKSAS

Nodokļu un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu kustība pārskata gadā

(EUR'000)

NODOKĻA VEIDS	NODOKĻU SAISTĪBAS (+) UZ 31.12.2019.	NODOKĻU PĀRMAKSA (-) UZ 31.12.2019.	NODOKĻU SAISTĪBAS (+) UZ 31.12.2020.	NODOKĻU PĀRMAKSA (-) UZ 31.12.2020.
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	(51)	-	(44)
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	4 124	-	12 903	-
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	1 964	-	5 004	-
<i>t.sk. Baltkrievijā</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>-</i>
Akcīzes nodoklis	1 482	-	1 152	-
Dabas resursu nodoklis	13	-	21	-
Pievienotās vērtības nodoklis	2 539	(4 309)	4 937	(3 080)
Valsts nodeva par drošības rezervju uzglabāšanu	48	-	33	-
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	4	-	3	-
Kopā, t.sk.	10 174	(4 360)	24 053*	(3 124)

* Ilgtermiņa saistības 19 423 tūkst. EUR, īstermiņa saistības – 4 630 tūkst. EUR.

Koncernam uz 31.12.2020. nav kavētu maksājumu budžetā.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa, valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu un pievienotās vērtības nodokļa saistību palielinājums saistīts ar to, ka Valsts ieņēmumu dienests ārkārtas situācijā ir piešķīris *Latvijas dzelzceļam* iedzīvotāju ienākuma nodokļa, valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu un pievienotās vērtības nodokļa par 2020.gada aprīli, maiju, jūniju, jūliju un decembri samaksas termiņa pagarinājumus uz trim gadiem, jo *Latvijas dzelzceļš* atbilda Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 4.panta 1.daļas nosacījumiem.

24. NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	31.12.2020.	31.12.2019.
Nākamo periodu ieņēmumu ilgtermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	261 262	274 298
Citi nākamo periodu ieņēmumi	67	92
Kopā ilgtermiņa daļa	261 329	274 390
Nākamo periodu ieņēmumu īstermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	19 341	20 572
Citi nākamo periodu ieņēmumi	1 526	2 779
Kopā īstermiņa daļa	20 867	23 351
Kopā nākamo periodu ieņēmumi	282 196	297 741

Nākamo periodu ieņēmumos lielākā daļa ir ES fondu un valsts budžeta līdzekļi, kas saņemti dzelzceļa infrastruktūras attīstībai.

ES projektu līdzekļu kustība 2020.gadā no ES fondu līdzekļiem izveidotajiem pamatlīdzekļiem:

(EUR'000)

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI	ATLIKUMS UZ 01.01.2020.	PĀRKLASIFICĒTS (PĀRVIETOTS)	SĀŅEMTI VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻI	NEIZLIETOTO NAUDAS LĪDZEKĻU ATMAKSĀŠANA	SAMAZINĀJUMS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMA APMĒRĀ	ATLIKUMS UZ 31.12.2020.
Ilgtermiņa daļa	274 298	(17 751)	4 715	-	-	261 262
Īstermiņa daļa	20 572	17 751	-	(219)	(18 763)	19 341
Kopā	294 870	-	4 715	(219)	(18 763)	280 603

2020.gadā saņemts avansa maksājums 4 694 tūkst. EUR no ES fonda līdzekļiem projektam "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava-Mangaļi-Ziemeļblāzma modernizācija" un saņemta priekšapmaksa 39 tūkst. EUR no Eiropas Komisijas Inovācijas un tīklu izpildaģentūras (INEA) kā Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) pārvaldītāja projektam "Sadarbībspējīgas dzelzceļa sistēmas izveide Baltijas valstīs", no kuras 18 tūkst. EUR *Latvijas dzelzceļš* kā finansējuma saņēmējs pārskaitīja AS "Eesti Raudtee".

ES projektu līdzekļu kustība 2019.gadā no ES fondu līdzekļiem izveidotajiem pamatlīdzekļiem:

(EUR'000)

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI	ATLIKUMS UZ 01.01.2019.	PĀRKLASIFICĒTS (PĀRVIETOTS)	KORIĢĒŠANA	SAMAZINĀJUMS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMA APMĒRĀ	ATLIKUMS UZ 31.12.2019.
Ilgtermiņa daļa	290 238	(20 616)	4 676	-	274 298
Īstermiņa daļa	19 394	20 616	-	(19 438)	20 572
Kopā	309 632	-	4 676	(19 438)	294 870

2019.gadā saņemts avansa maksājums 4 664 tūkst. EUR no ES fonda līdzekļiem projektam "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava-Mangaļi-Ziemeļblāzma modernizācija" un saņemta priekšapmaksa 21 tūkst. EUR no Eiropas Komisijas Inovācijas un tīklu izpildaģentūras (INEA) kā Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) pārvaldītāja projektam "Sadarbībspējīgas dzelzceļa sistēmas izveide Baltijas valstīs", no kuras 9 tūkst. EUR *Latvijas dzelzceļš* kā finansējuma saņēmējs pārskaitīja AS "Eesti Raudtee".

25. FINANŠU RISKU VADĪBA

Koncerna nozīmīgākie finanšu instrumenti ir aizņēmumi no bankām, citi aizņēmumi, nauda un noguldījumi bankās, kā arī debitoru un kreditoru parādi. Šo finanšu instrumentu galvenais uzdevums ir nodrošināt *Koncerna* saimnieciskās darbības finansējumu. *Koncernam* ir arī vairāki citi finanšu aktīvi un saistības, piemēram, pircēju un pasūtītāju parādi un parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības.

Koncerns ir pakļauts tirgus, kredīta un likviditātes riskiem saistībā ar tā finanšu instrumentiem.

Finanšu risku pārvaldību nodrošina *Koncerna* valdošā uzņēmuma Finanšu direkcija un *Koncerna* Finanšu komiteja.

Koncerna finanšu instrumenti tiek iedalīti šādās kategorijās:

	31.12.2020.	31.12.2019.
(EUR'000)		
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā		
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	17 376	7 236
Nauda un naudas ekvivalenti	87 260	67 471
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā		
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	84	84
Kopā finanšu aktīvi	104 720	74 791
Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā		
Aizņēmumi no kredītiestādēm	158 828	189 187
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, nomas saistības, izņemot avansus (ieskaitot ilgtermiņa daļu)	34 890	43 109
Kopā finanšu saistības	193 718	232 296

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs *Koncerna* ieņēmumus vai tam piederošo finanšu instrumentu vērtību. Tirgus risks ietver valūtas risku un procentu likmju risku.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir risks ciest zaudējumus saistībā ar *Koncerna* aktīvu un saistību procentu likmju izmaiņām. *Koncerns* ir pakļauts tirgus procentu likmju izmaiņu riskam saistībā ar tā ilgtermiņa saistībām, kurām piemērota mainīga procentu likme.

Visi *Koncerna* aizņēmumi ir ar mainīgām procentu likmēm. Detalizētu aprakstu aizņēmumu procentu likmēm skatīt 22.pielikumā. *Koncerns* pārvalda procentu likmju izmaiņu risku, regulāri izvērtējot tirgū pieejamās aizņēmumu procentu likmes. Ja ir pieejamas zemākas procentu likmes par esošajām, tad *Koncerns* izvērtē pārkreditēšanas finansiālo izdevīgumu.

Koncerna sabiedrības neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus procentu likmju risku pārvaldībai.

Procentu likmju jutīgums

Nākamajā tabulā atspoguļots *Koncerna* peļņas pirms nodokļiem jutīgums pret pamatoti iespējamām procentu likmju izmaiņām katra uzrādītā pārskata perioda beigās, ja visi pārējie mainīgie lielumi nemainās. *Koncerna* pašu kapitāls, izņemot pārskata gada rezultātu, netiek ietekmēts.

	2020		2019	
	BĀZES LIKMES PIEAUGUMS/ SAMAZINĀJUMS (BĀZES PUNKTI)	IETEKME UZ PEĻŅU PIRMS NODOKĻIEM (EUR'000)	BĀZES LIKMES PIEAUGUMS/ SAMAZINĀJUMS (BĀZES PUNKTI)	IETEKME UZ PEĻŅU PIRMS NODOKĻIEM (EUR'000)
EURIBOR	(+100)	(1 589)	(+100)	(1 892)
	(-100)	1 589	(-100)	1 892

Valūtas risks

Valūtas risks ir risks ciest zaudējumus nelabvēlīgu valūtas kursu izmaiņas rezultātā saistībā ar aktīviem un saistībām ārvalstu valūtās. Valūtas risks, kuram *Koncerns* ir pakļauts, galvenokārt izriet no tā saimnieciskās darbības – ieņēmumi un izmaksas ir denominēti atšķirīgās valūtās no aizņēmumiem ārvalstu valūtās. *Koncerna* pircēju un pasūtītāju parādi ir galvenokārt EUR savukārt aizņēmumi no bankām ir EUR un ASV dolāros. Detalizēts finanšu instrumentu sadalījums pa valūtām sniegts 28.pielikumā. Galvenais valūtas riska pārvaldības instruments, kuru izmanto *Koncerns*, ir *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību valūtas līdzekļu apzināšana un izmantošana *Koncerna* ietvaros, *Koncerna* sabiedrību saistību segšanai ārvalstu valūtās.

Koncerna sabiedrības neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus valūtas risku pārvaldībai.

Valūtas jutīgums

Koncernam pārskata gadā nebija būtisku ārvalstu valūtu atlikumu, līdz ar to valūtu kursu svārstību iespējamā ietekme bija nebūtiska.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka darījumu partneris varētu nepildīt savas saistības pret *Koncernu*, radot tam ievērojamus finansiālus zaudējumus. *Koncerns* ir pakļauts kredīriskam, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības – galvenokārt pircēju un pasūtītāju parādiem, un kredīriskam saistībā ar *Koncerna* finansēšanas darbībām – galvenokārt naudas depozītiem bankās.

Pircēju un pasūtītāju parādi

Katra *Koncerna* sabiedrība pārvalda pircēju un pasūtītāju parādu kredīrisku saskaņā ar *Koncerna* politikām. Pirms līgumu slēgšanas tiek izvērtēta pircēju un pasūtītāju maksāspēja. Vairākas *Koncerna* sabiedrības nodrošinās pret kredīrisku, saņemot priekšapmaksu no saviem klientiem.

Koncerns nepārtraukti uzrauga debitoru parādu atlikumus, lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju. Iespējamais pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājums tiek pastāvīgi analizēts. *Koncerns* nav saņēmis kļūdas kā nodrošinājumu pircēju un pasūtītāju parādiem.

Koncerns vērtē savu pircēju un pasūtītāju parādu kredītriska koncentrāciju kā vidēju. 2020.gada 31.decembrī *Koncernam* bija 3 klienti (2019: 2 klienti), kuri katrs bija parādā *Koncernam* vairāk nekā 700 tūkst. EUR un veidoja apmēram 70,6 % (2019: 41,6 %) no kopējā debitoru parāda.

Koncernam nav izstrādāta iekšējā kredītreitingu sistēma pircēju un pasūtītāju parādu izvērtēšanai.

2020.gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas sagaidāmajos kredītzaudējumos attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādiem. Pircēju un pasūtītāju parādu norakstīšana notiek tikai tad, ja nav sagaidāma to atgūšana. Indikatori, kas liecina par neiespējamību atgūt iekļauj, cita starpā, debitora nespēju vienoties par atmaksas grafiku, kuru papildina debitora maksātnespēja, bankrots vai likvidācija.

Koncerns ir pakļauts maksimālajam kredīriskam, kā tas atspoguļots nākamajā tabulā:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Nauda un naudas ekvivalenti	87 260	67 471
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa), izņemot avansus un priekšapmaksas	18 623	8 374
Kopā	105 883	75 845

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2020.gada 31.decembrī tiek noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

	NAV KAVĒTI	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 30 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 90 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 120 DIENAS	KOPĀ
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0,3%	2,0%	11,0%	90,0%	
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	17 195	70	33	1 325	18 623
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(49)	(1)	(4)	(1 193)	(1 247)

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2019.gada 31.decembrī tiek noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

(EUR'000)

	NAV KAVĒTI	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 30 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 90 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 120 DIENAS	KOPĀ
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0,5%	2,0%	11,0%	95,9%	-
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	7 193	31	2	1 148	8 374
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(36)	(1)	-	(1 101)	(1 138)

Naudas depozīti

Kredītrisku, kas izriet no *Koncerna* naudas depozītiem bankās, pārvalda *Koncerna* Finanšu komiteja saskaņā ar *Koncerna* Finanšu vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku *Koncerna* brīvos resursus pieļaujams ieguldīt tikai depozītos vai naudas tirgus fondos. Pirms naudas līdzekļu izvietojšanas bankās (depozītos vai norēķinu kontos) *Koncerna* Finanšu komiteja izvērtē banku kredītreitingus un piedāvātās procentu likmes.

Koncerna naudas līdzekļu atlikumi bankās atbilstoši aģentūras Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem:

(EUR'000)

KREDĪTREITINGS	31.12.2020.	31.12.2019.
Aa2	10	15 029
Aa3	5 004	2
A3	74 564	-
Baa1	-	44 345
Bez reitinga*	7 682	8 093
Kopā	87 260	67 469

*Reitingi nav piešķirti Valsts kasei un VAS "Latvijas pasts" (valsts īpašumā esoša sabiedrība).

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka *Koncerns* nespēs pildīt savas finanšu saistības noteiktajā termiņā.

Koncerna Finanšu komiteja pārvalda likviditātes risku, uzturot atbilstošas naudas rezerves un nodrošinot pietiekamu finansējumu, izmantojot piešķirtos kredītus, kredītlīnijas, finanšu nomu utt., kā arī pastāvīgi uzraugot prognozētās un faktiskās naudas plūsmas un saskaņojot finanšu aktīvu un saistību termiņstruktūru.

Koncerns sagatavo ilgtermiņa naudas plūsmas prognozi gadam un operatīvo naudas plūsmas prognozi četrām nedēļām, lai nodrošinātu, ka *Koncerna* rīcībā ir pietiekami daudz naudas līdzekļu, lai finansētu gaidāmās saimnieciskās darbības izmaksas, nokārtotu finanšu saistības un veiktu nepieciešamās investīcijas.

2020.gada 31.decembrī *Koncerna* apgrozāmie līdzekļi pārsniedz tā īstermiņa saistības par 35 140 tūkst. EUR, kā rezultātā kopējā likviditāte - apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām - ir 1,4. Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 19 341 tūkst. EUR, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, tāpēc ir zema riska iespēja, ka šo saistību segšanai būs nepieciešami finanšu līdzekļi. Kopējās likviditātes rādītājs, neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, ir 1,7.

Noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kuri *Latvijas dzelzceļam* jāievēro līguma darbības laikā. 2020. gada 31. decembrī un 2021. gada sākumā nevienam ilgtermiņa aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Nākamajās tabulās analizētas *Koncerna* finanšu saistības pēc to atmaksas termiņiem, pamatojoties uz līgumos noteiktajām nediskontētajām finanšu saistību summām, ieskaitot procentu maksājumus:

(EUR'000)

2020.GADA 31.DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADI	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Aizņēmumi no kredītiestādēm	7 799	32 188	104 986	19 235	164 208
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	16 890	9 505	7 316	1 547	35 258
Kopā	24 689	41 693	112 302	20 782	199 466

(EUR'000)

2019.GADA 31.DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADI	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Aizņēmumi no kredītiestādēm	9 004	90 060	70 930	26 190	196 184
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	22 460	11 638	7 134	2 162	43 394
Kopā	31 464	101 698	278 064	28 352	239 578

26. PATIESĀS VĒRTĪBAS APSVĒRUMI

13.SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo *Koncerna* pieņēmumus par tirgus situāciju.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, *Koncerns* ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

Patiesās vērtības noteikšanas mērķis, pat ja tirgus nav aktīvs, ir noteikt darījuma cenu, pie kuras tirgus dalībnieki būtu ar mieru pārdot aktīvu vai uzņemties saistības konkrētā vērtēšanas datumā pašreizējos tirgus apstākļos.

Lai noteiktu finanšu instrumenta patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1.līmenī, 2.līmenī un 3.līmenī.

Finanšu instrumenta patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu instrumenta klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. Klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. Klasificēt pašu finanšu instrumentu, balstoties uz zemāko līmeni, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Kotētās tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1.līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena reprezentē faktiskos tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos. *Koncernam* nav 1.līmenī vērtētu finanšu instrumentu

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2.līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modelī izmantoti tirgus dati, kas nav 1.līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas). 2. līmeņa patiesās vērtības hierarhijai atbilst *Koncerna* nauda un naudas ekvivalenti.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem
– 3. līmenis

Vērtēšanas tehnikā, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojami tirgus dati) ir klasificēti 3.līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū, nelikvīda tirgus vai finanšu instrumenta sarežģītības dēļ. 3.līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Šādi finanšu aktīvi un saistības ir iekļauti 3. līmenī:

(EUR'000)		
AKTĪVI:	31.12.2020.	31.12.2019.
Pircēju un pasūtītāju parādi neto	17 376	7 236
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	84	84
Kopā	17 460	7 320

(EUR'000)		
SAISTĪBAS:	31.12.2020.	31.12.2019.
Aizņēmumi no kredītiestādēm	158 828	189 187
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	34 890	43 109
Kopā	193 718	232 296

Aktīvi un saistības, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta

Likvīdu un īstermiņa (atmaksas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus) finanšu instrumentu, piemēram, naudas un naudas ekvivalentu, īstermiņa depozītu, īstermiņa pircēju un pasūtītāju un parādu piegādātājiem un darbuzņēmējiem, uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

Aizņēmumu no kredītiestādēm, finanšu nomas saistību un citu ilgtermiņa saistību patiesā vērtība tiek novērtēta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas aizņēmumiem no kredītiestādēm, finanšu nomas saistībām un citām ilgtermiņa saistībām, pārsvarā ir mainīgas un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, kā arī *Koncernam* piemērojama riska uzcenojums nav būtiski mainījies, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Aktīvi, kuri tiek novērtēti patiesajā vērtībā

Kravas vagonu parka pārvaldības saimnieciskās darbības vērtēšanas analīze veikta saskaņā ar Latvijas Republikas Komerclikuma normām, Starptautiskajos vērtēšanas standartos formulēto aktīvu tirgus vērtības definīciju un ievērojot Starptautisko finanšu pārskatu standartu Nr.13 "Patiesās vērtības noteikšana".

27. KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

Latvijas Republikai pieder 100% VAS "Latvijas dzelzceļš" akciju.

Koncerna mērķi attiecībā uz kapitāla pārvaldīšanu ir nodrošināt *Koncerna* spēju turpināt tā darbību un dot attiecīgo sabiedrību akcionāru sapulces vai dalībnieku sapulces noteikto kapitāla atdevi. Latvijas valstij kā vienīgajam *Koncerna* kapitāla īpašniekam ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistīti ar *Koncerna* kapitāla palielināšanu, samazināšanu, dividenžu izmaksu vai novirzīšanu *Koncerna* attīstībai.

Kapitāla pārvaldības kontekstā *Koncerns* izvērtē aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu. *Koncerna* finanšu risku pārvaldības politika nenosaka minimālo vai maksimālo apmēru šim rādītājam. Sastādot īstermiņa un ilgtermiņa finanšu plānus un budžetus, *Koncerns* ņem vērā banku izvirzītos finanšu nosacījumus attiecībā uz aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu.

(EUR'000)

	31.12.2020.	31.12.2019.
Aizņēmumi no kredītiestādēm un citi aizņēmumi	158 828	189 187
Kreditoru parādi (ieskaitot nodokļus)	61 742	58 001
Pārējās saistības	288 747	301 786
Kopējās saistības	509 317	548 974
Pašu kapitāls	393 919	397 038
Kopā saistības un pašu kapitāls	903 236	946 012
Aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu	56%	58%
Pašu kapitāla attiecība pret kopējām saistībām	77%	72%

28. FINANŠU AKTĪVU UN SAISTĪBU ANALĪZE SADALĪJUMĀ PA VALŪTĀM

Nākamā tabula atspoguļo *Koncerna* finanšu instrumentus pa valūtām 2020.gada 31.decembrī:

	EUR	USD	CITAS VALŪTAS	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	17 069	153	154	17 376
Nauda un naudas ekvivalenti	85 696	63	1 501	87 260
Kopā finanšu aktīvi	102 765	216	1 655	104 636
Aizņēmumi no kredītiestādēm	158 828	-	-	158 828
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	32 776	98	2 016	34 890
Kopā finanšu saistības	191 604	98	2 016	193 718

Nākamā tabula atspoguļo *Koncerna* finanšu instrumentus pa valūtām 2019.gada 31.decembrī:

	EUR	USD	CITAS VALŪTAS	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	6 626	206	404	7 236
Nauda un naudas ekvivalenti	66 899	114	458	67 471
Kopā finanšu aktīvi	73 525	320	862	74 707
Aizņēmumi no kredītiestādēm	189 187	-	-	189 187
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	40 305	178	2 626	43 109
Kopā finanšu saistības	229 492	178	2 626	232 296

29. KAPITĀLIEGULDĪJUMU SAISTĪBAS

Koncerns plāno arī nākošajā pārskata gadā veikt kapitālieguldījumus pamatlīdzekļos un nemateriālajos ieguldījumos, no tiem:

- būtiskākie noslēgtie, bet vēl nepabeigtie līgumi:

DARĪJUMU PARTNERA NOSAUKUMS, LĪGUMA PRIEKŠMETS	LĪGUMA DATUMS	LĪGUMA IZPILDES TERMIŅŠ	LĪGUMA SUMMA EUR'000
Personu apvienība "Belam-Leonhard Weiss" Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava-Mangaļi-Ziemeļblāzma modernizācija: būvniecība	13.12.2019.	15.01.2023.	21 950
Pilnsabiedrība "Belam-Belss pilnsabiedrība" Digitālo radiosakaru sistēmas ieviešana	13.08.2020.	13.08.2022.	6 506

30. NODOKĻU IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Nodokļu institūcijas var jebkurā brīdī veikt grāmatvedības uzskaites revīziju trīs gadu laikā pēc taksācijas gada un papildus aprēķināt nodokļu saistības un soda naudas. *Koncerna Vadībai* nav zināmi apstākļi, kas varētu radīt iespējamās būtiskas saistības nākotnē.

31. NĀKOTNES NOMAS MAKSĀJUMI

2020.gadā *Koncerna* izmaksas saistībā ar noslēgtajiem operatīvās nomas līgumiem ir 1 477 tūkst. EUR, attiecīgi 2019.gadā – 2 354 tūkst. EUR.

32. PERSONĀLA IZMAKSAS

(EUR'000)

	2020	2019
Algas	111 698	134 497
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (darba devēja iemaksas)	26 796	32 226

Vidējais *Koncernā* nodarbināto personu skaits 2020.gadā ir 8 539 (2019.gadā -10 155).

33. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Koncernam ir darījumi ar Satiksmes ministriju (*Latvijas dzelzceļa* 100% akciju turētājs) un citām komercsabiedrībām, kuru akcijas pieder valstij. Lielākie darījumi ir ar AS "Pasažieru vilciens" (maksā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu, elektroenerģijas sadale un tirdzniecība, telpu noma, abonētu biļešu iegāde) par 16 959 tūkst. EUR (2019.g. – 35 577 tūkst. EUR) un VAS "Latvenergo" (elektroenerģijas iegāde) par 10 447 tūkst. EUR (2019.g. – 8 350 tūkst. EUR). Savstarpējie darījumi ir saistīti ar attiecīgo pušu pamatdarbībām.

34. COVID-19 UN DARBĪBAS TURPINĀŠANA

2020.gada un 2021.gadā kravu pārvadājumu tendences, kā arī pašreizējie pasaules un reģiona ekonomiku potenciāli satricinošie notikumi, tostarp Covid-19 pandēmija, liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomu, būtiski neuzlabosies. 2020.gadā bija vērojams būtisks kravu kritums, turklāt arī Covid-19 pandēmijai bija papildus negatīva ietekme uz *Sabiedrības* darbību. Vīrusa ietekmē bija jāierobežo klātienē tikšanās un maksimāli jāpāriet uz attālināto darbu administrācijas darbiniekiem, kā arī tika pilnībā apturēta starptautiskā pasažieru satiksme. Covid-19 radītie ierobežojumi papildus negatīvi ietekmēja arī kravu pārvadājumu apjomus.

Reaģējot uz izmaiņām kravu apjomos 2019.gada otrajā pusē un 2020.gadā, izstrādātais *Koncerna* krīzes rīcības plāns paredzēja virkni pasākumu, kuru rezultātā ir samazinājies un turpinās samazināties kopējais izmaksu apmērs. Tā kā ievērojama *Koncerna* izmaksu daļa ir saistīta ar darbinieku resursiem - darba samaksas izmaksām, pārskatot organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, arī 2021.gadā turpināsies darbinieku skaita optimizācija.

2020.gadā *Koncernā* ir apstiprināti dzelzceļa infrastruktūras, kravu pārvadājumu un ritošā sastāva uzturēšanas un papildpakalpojumu attīstības biznesa nākotnes virzieni. *Koncerna* jaunais biznesa modelis ir balstīts uz *Koncerna* rīcībā esošajiem aktīviem – kvalitatīvu infrastruktūru, kompetentu komandu un ilggadēju pieredzi, vienlaikus būtiski paplašinot *Koncerna* jau esošās darbības jomas, attīstot ekspedīcijas darbību, t.sk. jūras ekspedīciju, autotransporta ekspedīciju, noliktavu pakalpojumus, papildu pēcapstrādes pakalpojumu u.c.

Kravu pārvadājumu un loģistikas biznesa virziena noteiktās nākotnes prioritātes – kravas uz un no Baltkrievijas, Ukrainas, specializētas kravas, cieša sadarbība ar ostu pārvaldēm un ostu termināļiem, vienots loģistikas piedāvājums.

Pabeidzot darbu pie *Koncerna* jaunā biznesa modeļa un saskaņā ar Akcionāru 2020.gada 30.aprīļa sapulces protokola lēmumā Nr. A 1.1/2-1 uzdoto, *Latvijas dzelzceļš* ir nodrošinājis *Sabiedrības* vidēja termiņa darbības stratēģijas līdz 2025.gadam izstrādi, par kuru ir saņemti atzinumi no Satiksmes ministrijas un Pārresoru koordinācijas centra. Notiek darbs pie minēto institūciju sniegto ieteikumu iestrādes stratēģijā. 2021.gada 18.janvārī *Latvijas dzelzceļa* Valde ar lēmumu Nr.VL-3/10 akceptēja

precizētos stratēģijas un rīcības plāna projektus, ņemot vērā Satiksmes ministrijas un Pārresoru koordinācijas centra ieteikumus. *Sabiedrības* vidēja termiņa darbības stratēģija tiks apstiprināta pēc *Sabiedrības* vispārējā stratēģiskā mērķa noteikšanas Ministru kabinetā.

Latvijas dzelzceļa galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai ir noslēgts Daudzgaļu līgums ar Satiksmes ministriju, kurā ir paredzēta kārtība finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

Saskaņā ar Daudzgaļu līgumu VAS "Latvijas dzelzceļš" 2021.gadā būs nepieciešams papildu finansējums no valsts budžeta *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai. Tāpat *Latvijas dzelzceļam* nepieciešami papildu finanšu līdzekļi, lai kompensētu neattiecināmās izmaksas pilnā apmērā par pasažieru pārvadājumu pakalpojumu, ko tas sniedz saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu, nodrošināšanai visa 2021.gada laikā.

Lai arī finanšu līdzsvara maksājums atzīts ieņēmumos pilnā apmērā, pastāv nenoteiktība attiecībā uz *Latvijas dzelzceļam* nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšanas laiku. Šī nenoteiktība attiecas gan uz līdzekļiem, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2021.gada laikā saskaņā ar noslēgtā Daudzgaļu līguma prasībām, gan uz līdzekļiem *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai Daudzgaļu līguma ietvaros.

Neskatoties uz šo nenoteiktību, *Koncerna* vadība uzskata, ka finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots ar jaunā *Koncerna* biznesa modeļa īstenošanu, krīzes plāna un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas rezultēsies izmaksu samazināšanā nākotnē. *Koncerna* galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus valsts, sabiedrības un Latvijas tautsaimniecības interesēs, līdz ar to uzskatām, ka Daudzgaļu līguma nosacījumu izpilde netiks kavēta. Līdz ar to finanšu pārskati ir sagatavoti, piemērojot darbības turpināšanas principu, un tajos nav veikti labojumi, tai skaitā aktīvu un saistību pārvērtēšana, kas varētu būt nepieciešami, ja pārskatu sagatavošanā netiktu piemērots darbības turpināšanas princips.

35. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

2021. gada februārī administratīvajai apgabala tiesai ir iesniegts iesniegums par Konkurences padomes 28.12.2020. lēmuma lietā Nr. KL\5-5\18\30 "Par Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā un Līguma par Eiropas Savienības darbību 102. pantā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "LDZ CARGO" un VAS "Latvijas dzelzceļš" darbībās" atcelšanu. SIA "LDZ CARGO" 2020.gada pārskatā atzinusi uzkrājumus soda naudai pilnā apjomā.

Saskaņā ar 2021. gadā VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes un padomes apstiprināto plānu 2021.gada laikā plānots likvidēt SIA „LDZ infrastruktūra”. Lai uzsāktu SIA „LDZ infrastruktūra” likvidāciju, nepieciešams saņemt akcionāra un Ministru kabineta piekrišanu šo darbību veikšanai.

Izņemot augstāk minēto, kopš pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata apstiprināšanas dienai nav citu būtisku notikumu, kurus būtu nepieciešams uzrādīt šajos finanšu pārskatos.

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes loceklis

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu daļas vadītāja

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu